

Rudar

Leto III. Štev. 16—17

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA RUDNIKA LIGNITA VELENJE

29. septembra 1962

Drugi sovjetski kozmonavt - major Titov med nami

Velenje, 15. septembra. Pred kulturnim domom se je zbrala več tisoč glava množica in nestrpno čakala, da bi pozdravila drugega sovjetskega osvajavca kozmosa, majorja G. S. Titova. Zastave so že plapolale in velenjska godba je pričela igrati slavnostno koračnico, ko so se pred direkcijsko ustavili črni avtomobili. Skromen in tih je stopal med zbrano množico proti govornišnemu odru junak vseмирja.

stvom. Nato so ga v svojo sredo sprejeli rudarji v tradicionalnih črnih uniformah. Najprej so ga spontano pozdravili velenjski pionirski in mu izročili šopke. V imenu rudnika in Velenjčanov so ga pristrčno pozdravili sekretar rudniškega komiteja ZKS Ciril Grebenšek, predsednik delavskega sveta rudnika Velenje Mravljak Hubert, predsednik občinskega ljudskega odbora občine Šoštanj ing. Mali Ludvik in še drugi zastopniki raznih organizacij. »Tudi mi z zanimanjem in obenem z neizmernim občudovanjem spremljamo znanost v Sovjetski zvezi. Veseli smo, da lahko v naši sredi pozdravimo junaka vesolja, njegovo drznost in sposobnost in mu zaželimo še nadaljnje uspehe...« je med drugim dejal tov. ing. Mali. Nato so sovjetskemu kozmonavtu izročili v spomin na rudarsko mesto album, rudarsko palico in svetilko. Ves vzhiten je spregovoril tudi German Titov: »Dragi tovariši! Ni besed, ki bi jih lahko izrazil nad navdušenjem in toplino ter pristrčnostjo, s katero sem bil sprejet med vas. Rad bi vam čisto preprosto povedal nekaj besed. Vsi dobro veste, da sem pred letom dni, 6. 8. 1961 poletel v vesolje. Minilo je že precej časa. Med tem je bilo mnogo napisanega v raznih časopisih o poletih. Rad bi vam še jaz nekaj povedal o zgodovini, ki jo ima domala vsaka stvar. Ta legenda se je začela takole: na poletu ptic se je človek učil in opazoval ter začel izdelovati krila. Potem se je naučil delati razne aparate in končno mu je uspelo narediti letalo. In potem se je našel človek, Jurij Gagarin, ki je 12. aprila 1960 zaključil to pravljico. Brezštežnost je osnovno vprašanje kozmičnih poletov. Ko hodimo po zemlji, nas privlači zemlja. Pred prvim poletom so sprejeli sovjetski znanstveniki nalogo: videti, če je sploh mogoče živeti v kozmosu, ker je ves človeški organizem navajen delati samo v zemeljskih pogojih. Vidite, vprašanje, če bo človek sploh lahko živel v vesolju, je bilo še popolnoma nejasno. Prvi kozmonavt je dokazal, da je to mogoče. Pred drugim poletom so imeli novo nalogo: če je mogoče tudi kaj delati v vesolju. To nalogo sem izpolnil jaz. Kot vidite, živim in se dobro počutim. Da lahko človek v vesolju tudi dela,

sem dokazal jaz, saj sem med svojim poletom celo pol ure zaspal. Saj sami veste, da je v življenju vedno bolj lahko spati kot delati. Jaz sem vselej raje spal kot delal.

Ni še dolgo, ko so naši znanstveniki, inženirji in zdravniki naredili vse za nadaljnje izboljšave poletov. In že je bil na vrsti tretji in četrti polet. Tretji je v kozmos poletel Nikolajev. In da mu ne bi bilo dolgčas, so poslali za njim še Popova. Saj sami veste, kadar imate tovariša ob sebi, je veliko boljše delati. Izvršila sta skupni polet. V kozmosu sta preživela štiri dni in noči. Spet je bila rešena nova naloga, ki so si jo določili pri tretjem in četrtem poletu. To je skupinski polet v vesolje. Ladiji sta bili med seboj oddaljeni komaj 5 km. Po radlu sta med seboj kozmonavta držala zvezo. Ko se je zbudil eden, je poklical še drugega itd. Po vsakem poletu hoče eksperimentalna medicina preveriti, če morda na kozmonavtih niso ostale kakšne spremembe. Pa to ji ne uspe. Mi smo vsi zdravi in se dobro počutimo. Tovariša Nikolajev in Popov sta sedaj na počitku. Naročila sta, naj se vam zahvalim za povabilo. Od vseh treh kozmonavtov vam prinašam pristrčne pozdrave. (Nadaljevanje na naslednji strani)

VELENJČANI,

OBISKAL NAS BO

Brežnjev

KONEC TEGA MESECA BO OBISKAL JUGOSLAVIJO PREDSEDNIK PREZIDIJA SSSR TOV. BREŽNJEV. V NAŠI DOMOVINI BO GOST PRIBLIŽNO 10 DNI. 1. OKTOBRA BO PRIŠEL V SPREMSTVU MARŠALA TITA TUDI V VELENJE. VELENJČANI! STORIMO VSE, DA BO NAŠE MESTO NA ČIM BOLJ SVEČAN NAČIN SPREJELO VIŠOKE GOSTE!

V DANAŠNJI ŠTEVILKI:

- Seja upravnega odbora
- Tudi o tem bi bilo dobro razmisliti
- V. redno zasedanje CDS
- Reorganizacije socialnega varovanja
- Krivda je tudi naša
- Preberite tudi tole
- Ali je bilo potrebno
- Disciplinsko sodišče
- Novo v jamski mehanizaciji
- Rudarski šolski center v Velenju
- Vzrok 10 DM
- Poteptal je rože
- O kulturi in kulturnikih
- Zamenjajte mi stanovanje
- Personalne vesti
- Malo za šalo — malo za res

Spored ob prihodu maršala Tita in tov. Brežnjeva v Velenje

— Prihod maršala Tita in predsednika prezidija Sovjeta SSSR je predviden 1. oktobra ob 10.45 pred upravno zgradbo RLK.

— Takoj po sprejemu visokih gostov bo v direkcijski v dvorani delavskega sveta ogled diagramov, ki predstavljajo razvoj rudnika vse do gasifikacije. Trajal bo približno 15 minut.

— Nato bo odhod pred kulturni dom, kjer bo gostom prirejen bogat kulturni program, ki bo trajal 15 minut.

— Po kulturnem programu bodo gostje in predstavniki političnih organizacij ter predstavniki našega podjetja odšli v delavski klub, kjer se bodo razgovarjali približno 20 minut.

— Zatem si bodo visoki gostje ogledali Velenje — center, jezero in novi jašek. Od tam se bodo vrnili v hotel »Pako«, kjer jim bodo priredili svečano kosilo.

Z dobro organizacijo lahko pričakujemo, da bo pri sprejemu navzočih okoli 20.000 ljudi iz Velenja in bližnje ter daljnje okolice. Visoki obisk tov. Tita in tov. Brežnjeva bo vsekakor priznanje in naklonjenost našemu kolektivu.

Da se bodo tega velikega dogodka lahko udeležili prav vsi člani kolektiva RLK, je upravni odbor sklenil, da bomo delali v nedeljo, 30. septembra, dočim bo v ponedeljek, 1. oktobra, prost dan.

Major Titov s soprogo Tamaro Vasiljevno je prispel z letalom v Ljubljano. Od tam pa takoj po sprejemu predstavnikov oblasti in ljubljanskih pionirjev nadaljeval pot proti Velenju. Takoj, ko je stopil iz avtomobila, so mu zaprli pot navdušeni domačini in mu z vzkliki in ploskanjem izrazili navdušenost nad njegovim heroj-

7. in 8. seja upravnega odbora

Na svoji redni 7. seja je UO RLV obravnaval nedeljsko proizvodnjo ter pregledal investicijske izgradnje RLV. Poročevalec pri obeh točkah je bil direktor, ki je pri prvi točki pojasnil tržno situacijo, ki je ugodna, tako da proizvajamo premalo premoga za kritje vseh tekočih naročil. Važno je, da kupce, ki sedaj pritiskajo na nas, zadovoljimo, da se ne bi preusmerili drugam. Zato predlagajo za kritje potreb proizvodnje nedeljsko delo. Upravni odbor je poročilo in predlog sprejel ter sklenil, da nedeljsko delo po predloženem planu odobrijo. V nedeljo, dne 26. 8. 1962, bodo delali na vseh treh tretjinah. Za prihodnje mesece pa naj čimprej pripravijo detajlni plan potreb proizvodnje in potrebe za nedeljsko delo.

V poročilu o investicijski izgradnji rudnika in mesta Velenja je tovariš direktor pojasnil in obrazložil številke te gradnje, ki so bile že objavljene v zadnji številki Rudarja. Pri tem je izčrpno nakazal vse številne probleme in težave ter ves trud, ki je bil vložen za to, da delovnim ljudem Velenja izgradijo lepa in konfortna stanovanja ter da rudar po težkem jamskem delu uživa sončen in estetsko urejen kotichek za bivanje. Te številke jasno nakazujejo, da je bila gradnja izvršena ekonomično in ceneje kot marsikje drugje. Sigurno pa je nepravilno in obsojanja vredno stališče tistih redkih posameznih članov ko-

lektiva, ki kritizirajo gradnjo kulturnih in komunalnih objektov.

Danes Velenje mnogi občudujejo, kar se jasno vidi iz velikega števila delegacij, ki jih napotijo k nam. To je dokaz, da smo gradili dobro in pravilno. Ta uspeh pa je omogočila le požrtvovalnost in enotnost kolektiva.

Upravni odbor je to poročilo vzel naznanje in ga odobril in tudi sklenil, da naj s temi številkami preko objave v časopisu seznanimo ves kolektiv.

Pod točko razno je UO obravnaval nekatere manjše probleme.

Na svoji 8. redni seja je Upravni odbor obravnaval dodatne dopuste za letošnje, predloge za štipendiranje in pa prošnje in pritožbe.

Lani je bilo 2366 upravičencem podeljeno 6960 dni dopusta. Vendar opažamo, da pri tem ni enotnih kriterijev. Ti dodatni dopusti niso nikaka pravica, ampak nagrada, ki jo daje kolektiv prostovoljno svojim članom in je vprašanje, ali je takšno veliko število izgubljenih dni iz tega naslova ustrezno in upravičeno. Poenotiti in zaostriiti je potrebno kriterije. Zato je UO sklenil, da letošnje sicer odobrijo dopuste po predloženih in že zmanjšanih predlogih in sicer tako, da velja za jamske obrate povpreček 3 dni dodatnega dopusta, za zunanje obrate pa povpreček 2 dni na upravičenca. Pri kriterijih naj zlasti upoštevajo tudi delo v samoupravnih organih in v družbenih organizacijah v

podjetju in izven njega. Za vsako nedeljo, ko so delali, naj izostane odbijajo od predlaganega dodatnega dopusta. Tistim, ki imajo »plave« pa naj dodatni dopust črtajo. Za prihodnje leto pa je UO že sedaj določil rok do januarja 1963, ko naj predložijo ustrezen novi pravilnik za dodeljevanje dodatnih dopustov, tako, da bi bili kriteriji enotni za celo podjetje.

Od številnih prošenj za štipendiranje je komisija letos izbrala le majhno število tistih, ki jim odobri pomoč pri študiju, ker so perspektivne potrebe po kadrih

manjše in je rudnik do sedaj štipendiral precejšnje število ljudi, ki že zaključujejo študije. Tako je bila za redni študij na strojnem oddelku tehnične srednje šole ter na ekonomski srednji šoli odobrena le štipendija Cvenk Martinu in Rotovnik Milici. Nadalje je bila odobrena pomoč pri študiju na večernih šolah oziroma tečajih Kremer Hinku, Kozjak Helmutu in Stropnik Antonu. Desetim kandidatom za nadzorniško šolo RLV pa je bila tudi določena štipendija.

Nadalje je UO sprejel pravilnika za delo komisije za prošnje in pritožbe in komisije za stanovanjska vprašanja, ki sta organa upravnega odbora. Nato je obravnaval številne prošnje po poročilu komisije za prošnje in pritožbe.

Tudi o tem bi bilo dobro razmisliti

Zakon o delovnem razmerju določa, da imajo delavci pravico do plačanega letnega dopusta od najmanj 12 do največ 30 delovnih dni v posameznem koledarskem letu. Merilo za konkretno določitev je skupni delovni staž.

Povečan letni dopust ali dodatni dopust, kot ga v podjetju imenujemo, pa lahko gospodarska organizacija predpiše s svojimi pravili, oziroma pravilnikom o delovnih razmerjih po 217. členu zakona o delovnem razmerju.

V našem podjetju so po sklepu upravnega odbora vsako leto dodeljevali povečan, oziroma dodatni dopust. Tudi za letošnje je upravni odbor na svoji seja dne 31. avgusta sprejel sklep, da posameznim delavcem določi višino dodatnega dopusta, ki naj bi znašala za zunanje delavce v povprečju do dva dni na zaposlenega, za jamske delavce pa v povprečju tri dni na zaposlenega. Ekonomske enote so že izdelale plan, koliko naj bi tega dopusta dobil vsak posameznik.

Nimam namena obravnavati pravilnost te razdelitve na posameznika. Dotaknil bi se rad le nekatere gospodarske posledice, ki bodo v tej zvezi nastale.

Zaradi povečanega, oziroma dodatnega dopusta, bo podjetje izgubilo približno 8.000 dnin. Če računamo rudniški učinek na dnino 4,11 ton (to je letošnje povprečje) znese 32.880 ton. Torej bomo z dodatnimi dopusti izgubili dokaj veliko proizvodnjo. Ako to izgubljeno proizvodnjo pogledamo finančno, pa izgubimo 37.779.120 din čistega dohodka (po družbenem planu). Od te vsote gre v sklade podjetja 7.529.520 din in v plačni fond 30.249.600 din.

Iz navedenega je razvidno, da bo povprečno vsak zaposlen na rudniku zaradi dodatnega dopusta izgubil na osebnih prejemkih 9.758 din bruto, oziroma 5.100 din neto.

Zaradi letošnje potrebe po proizvodnji v poletnih mesecih bi nam navedena izgubljena proizvodnja zelo prav prišla, da bi zadostili potrebam tržišča.

Mislim, da bi bilo prav, če bi pri dodatnih dopustih upoštevali tudi odsotnost z dela, ker imamo namreč letošnje povprečno 16,45 % odsotnosti z dela (plačani in neplačani dopusti, bolni, zamudne dneve in neupravičeni izostanki) in 83,55 % na delu.

Mislim, da bi ekonomska enota ki bo v letnem povprečju imela manjšo odsotnost z dela, imela višji odstotek povečanih, oziroma dodatnih dopustov in obratno.

Mogoče bi bilo dobro, da bi o tem razmislili člani obratnih delavskih svetov in centralnega delavskega sveta in zavzeli stališča. T.

Obvestilo zavarovancem

Dne 30. maja 1962 je bil v Uradnem listu FLRJ št. 22 objavljen Zakon o zdravstvenem zavarovanju.

V zvezi z določili novega zakona opozarja Okrajni zavod za socialno zavarovanje Celje vse zavarovance na naslednje:

● Zavarovančevi otroci in otroci, ki jih je zavarovanec vzel k sebi na preživljanje, so zavarovani do 15. leta starosti, če se šolajo, pa do konca predpisanega šolanja po nadalj do dopolnjenega 26. leta starosti. (Glej nadaljnje navodilo 24. člena tega zakona).

● Zavarovančevi starši, ki jih zavarovanec preživlja, ker nimajo za preživljanje zadostnih lastnih sredstev, so zavarovani:

a) če so dopolnili 65 let starosti (oče), oziroma 55 let (mati) ali

b) če so mlajši, pa so pridobitno nezmožni in je ta nezmožnost enaka I. kategoriji po predpisih o invalidskem zavarovanju.

Zavarovanci, ki po tem predpisu niso več upravičeni (matere) do zdravstvenega zavarovanja, se pozivajo, da zdravstvene izkaznice takoj vrnejo v kadrovsko socialni oddelek rudnika lignita Velenje.

Major Titov med nami

(Nadaljevanje s 1. strani)

Čakajo nas še velike naloge. Prihodnji poleti bodo še bolj zapleteni in naporni. Človek, ko se rodi, ne zna niti hoditi. Potem shodi, se uči teči. Ko doraste, začne postavljati rekorde. Tako je tudi pri tej stvari. Bodoči kozmonavti bodo imeli še večje naloge, se bodo še bolj izpopolnili v tem. S tem pa bodo rešili naloge partije in domovine. Še vse bo dobro!

Tovariši, rad bi se vam še enkrat zahvalil za toplo srečanje, za vso pozornost, ko ste nas povabili v goste. Želim vam čim več uspeha pri delu in graditvi socializma v vaši deželi ter mnogo, mnogo

osebne sreče! Hvala za vso pozornost!

To so bile besede sovjetskega kozmonavta, ki jih je izrekel z vso prisrčnostjo in dovornostjo obenem. Velenjčani so mu vsi navdušeni ploskali in vzklikali, on pa jim je nasmejan mahal v pozdrav.

Ko si je German Titov s soprogo ogledal Velenje, velenjsko jezero in novi jašek, so ga rudarji povabili v hotel »Pako« na kosilo. Nato se je sovjetski kozmonavt vrnil v Ljubljano, kjer je imel razgovore s slovenskimi znanstveniki. Naslednji dan pa je odpotoval na Gorenjsko.

2.

German Stepanovič Titov s predstavniki kolektiva

V.redno zasedanje centralnega delavskega sveta

V prostorih delavskega kluba se je v petek, 14. septembra vršilo V. redno zasedanje CDS našega podjetja. Obravnavala se je predvsem problematika zdravstvenega varstva in reorganizacija socialnega zavarovanja. Poleg tega je bil predložen CDS nov akordni pravilnik za dela na vzdržbi. Na koncu zasedanja pa je tov. direktor Zgank seznanil navzoče o po-

teku obiska predsednika Tita in o pripravah in sprejemu predsednika prezidija sovjeta tov. Breznjeva.

O problematiki zdravstvenega varstva je imel daljše poročilo ing. Kajfež Janez, v katerem je poročal o varnostni službi na rudniku, še prav posebej pa o sedanjem staležu bolnih in nezgodnikov pri našem podjetju.

VARNOSTNA SLUŽBA

Primerjanje procenta odsotnosti pri rudniku lignita Velenje v prvih šestih mesecih za dobo treh let, nam kaže veliko porast odstotka v letu 1962 zaradi izgubljenih delovnih dni zaradi bolezni.

A) nezgode so se gibale v mejah z manjšimi razlikami od 1,5 do 1,8 % v vseh treh letih povprečno.

B) nezgode so udeležene v letu 1962 celo z manjšim odstotkom, t. j. od 0,4 — 0,50 odstotka. Skupno so A in B nezgode in bolni dosegli v mesecu marcu in aprilu čez 10 %. V ostalih mesecih so bile razlike do lani manjše, za 1,4 do 1,7 %, v istem razdobju. To pa še vedno znaša skupno v prvih 6 mesecih 1962 skoraj 2 % povečanje odstotka v primerjavi z letom 1961.

Mogoče bi nam lahko služil v opravičilo v marcu in aprilu dvig odstotka zaradi gripe, prehlada in drugih bolezni. Nikakor pa nam ne sme to dovoljevati tako visokega odstotka, ki se giblje nad 8,5 % povprečno v 6 mesecih prvega polletja. Saj nam je vsem znano, da je naš največji dovoljeni odstotek za rudnike 6,5 %. V Sloveniji je bilo za 0,9 % več bolezenskih dopustov kot v I. polletju lanskega. Samo naše podjetje ima v prvih 6 mesecih 45.044 izgubljenih dni, lani pa 33.361 dni, kar znaša 8 % več. Če bi izračunali, bi to znašalo 160.000.000 dinarjev izgube narodnega dohodka v tem razdobju.

Izostanki za 6 mesecev so bili za leto

1960 — 7,61 %
1961 — 7,56 %
1962 — 9,60 %

Občina Celje je imela v šestih mesecih 234.000 izgubljenih dni. Kako naj to izboljšamo? Navedel bom nekaj primerov, katerih problematiko je treba rešiti. Po novem zakonu za socialno zavarovanje je dovoljena zavarovancu prosta izbira zdravnikov. V našem zdravstvenem domu imamo trenutno zaposlenih 5 zdravnikov. Da bi izvršili čim boljše povezavo med gospodarsko organizacijo in zdravstvenim domom, naj bi zdravstveni dom zadolžil enega teh zdravnikov, ki naj bi prihajal na obratnik in prisostvoval vsakotredenskim zasedanjem obratnih in centralnih HTV komisij. S tem bi lahko direktno prenašal problematiko od samih proizvajalcev v zdravstveni dom. Občasno bi ta zdravnik vršil obhode, posebno po jamskih deloviščih.

Na licu mesta bi na ta način reševali probleme in z direktnimi nasveti lahko odklanjali mnoge pomanjkljivosti. Lahko bi večkrat rešili probleme o zdravstvenem stanju delavca, vsaj v gro-

bem smislu. Ne bi bilo potrebno zavarovancu z izgovorom čakati v ambulanti. Imamo tudi popoldansko službo v zdravstvenem domu. Gospodarska organizacija ima organiziran stacionarij, ki naj bi služil posebno samcem in delavcem, ki nimajo možnosti dobiti bolniške nege doma. S strokovno pomočjo in pregledi, bi lahko zmanjšali mnogo dni bolovanja, če bi te preglede vršil zdravnik vsako jutro v stacionariju.

Kontrola bolnikov na domu je vršil dosedaj uslužbenec okrajnega zavoda za socialno zavarovanje iz Celja. Na toliko obsežnem terenu kontrole ni vršil strokovno in učinkovito. Zdravstveni dom naj bi v svojem delokrogu vršil kontrolo na domu. Tako bi posebno v zimskih mesecih preprečil večkratne izhode bolnikov pri iskanju zdravniške pomoči v ambulanti. Lahko bi pa podjetje organiziralo svojega kontrolorja, ki bi z zdravnikom, odgovornim za RLK obiskoval bolnike na domu.

S sestanki, posebno mladinske organizacije, moramo mladim delavcem nuditi nasvete in napotke, zaradi katerih imamo večkrat nepotrebne izostanke. Zastopnik mladinske organizacije naj bi obiskoval sestanke, že zgoraj omenjene centralne obratne HTV komisije. Sedaj vrši HTV komisija oziroma služba, razna zasliševanja posameznih sumljivih nezgodnih primerov jih pošilja disciplinskemu sodišču v nadaljni postopek. Zgodi se pa, da disciplinska komisija zaseda bolj poredko. Postopke obravnavajo z dokajšnjo zamudo in s tem izgubijo na efektu.

Člen 112 Zakona o rudarstvu predvideva, da je za izvajanje higiensko-tehničnih varnostnih ukrepov pri delu odgovorno vse tehnično nadzorstveno osebje od upravnika rudnika, delovodje, nadzornika, predelavca, zažigalca min in kopača. V letu 1961 je služba HTV vršila kontrolo o številu nezgod po posameznih nadzornikih na izvršene dneve. Obračunavanje varnostnega faktorja je bilo zadnjič meseca avgusta 1962 individualno. Obračunavanje faktorja v masi pa je bilo še v septembru mesecu 1961. Pri opazovanju gibanja o številu nezgod vidimo, da so te narasle posebno ob koncu leta 1961. Z zmanjšanjem nesreč kakor A tako B nezgod, je nujno preštudirati možnost vezanja zaslužkov na nezgode in bolniške dneve. Nikakor pa ne smemo dovoliti, da bi bilo samo to opravičilo, da bi bil čut odgovornosti samo finančna podlaga.

Dr. Fijavž Alojz je v svojem poročilu osvetlil zdravstveno problematiko komune s posebnim ozirom na visok odstotek izostankov z dela in to zaradi bolezni ali nezgod v preteklem polletju. Oprl se je na evidenčne podatke Zdravstvenega doma. Pravi, da je ta odstotek mnogo prevelik, ker ni objektivnih vzrokov za to. Nasprotno, vzroki za tak porast staleža bolnih so predvsem subjektivnega značaja. Mnogi so izkoristili letošnjo epidemijo gripe, ki je razsajala v marcu in aprilu in se vtihotapili v bolniški stalež, čeprav niso bili bolni. Eden od vzrokov nezgod, oziroma bolovanja je tudi nepravilno izkoriščanje prostega časa, saj jih je veliko, ki namesto, da bi ga izrabili za počitek, delajo po kmetih ali drugod. To vsekakor škodljivo vpliva na njihovo zdravstveno stanje. Poleg tega se še vedno najdejo primeri, ki potrjujejo, da izkoriščevalec in delomrznežem še ni odzvonilo, dasiravno smo zelo pozorni nad vsem in izvajamo najstrožje ukrepe, da bi to zatrli. To našo budnost pa bomo v tem oziru morali podvojiti, da bomo take, podjetju škodljive, elemente enkrat za vselej izločili iz naših vrst. Ob tako urejenih delovnih pogojih in taki skrbi za delovnega človeka kot so tu pri nas v Velenju, res ni nobenega opravičila za tako velik odstotek bolnih, kot ga kažejo evidenčni podatki.

Izdajanje bolniških listov vrši nameščenec v rešilni postaji. Menijo, da to ni pravilno. Ocenimo na kontrolnem bolniškem listu objektivno lahko izvrši samo nadzornik, ki je v direktnem stiku z delavcem. S tem zelo olajša delo zdravniku. Ne bi se smelo zgoditi, da nadzornik ne bi takoj vedel, kje je delavec že ob razporeditvi na delo. S tem bo tudi vzrok izostanka takoj pojasnjen.

Vsa evidenca bolnih je koncentrirana v kadrovskem oddelku. Zato naj bi sistematsko vsak mesec signalizirali zdravstvenemu domu in obratu ljudi, ki izrabljajo bolniške dneve in so večkrat v tem mesecu bolovali. Zdravstveni dom je izvršil temeljit pregled zavarovancev in tudi dal takoj rezultate o pregledih.

Zaradi velike fluktuacije se zgodi, da so posebno mlajši delavci slabo poučeni o dolžnostih in pravicah, ki jih imajo, ko pridejo v naš kolektiv in ostanejo nepoučeni. Zaradi tega predlagam, da bi splošni sektor v zvezi s pravno službo in HTV službo izdal zbirko najvažnejših predpisov in sklepov UO in CDS in to združil v knjižico majhnega formata, ki bi jo predali vsakemu novo zaposlenemu in tudi ostalim delavcem našega kolektiva.

HTV komisija ima sicer svoje redne sestanke o analizi nezgod in ostali problematiki. Nima pa kompetence, da bi izvajala sankcije in ukrepe takoj. Mnogokrat bi ta ukrep bil efikasen, ker bi za prestopke klicali takoj na od-

Dr. Fijavž Alojz predlaga, naj samoupravni organi rudnika skrbno proučijo ugotovitve in predloge, ki so jih obravnavale gospodarske organizacije na skupnem sestanku z zdravstveno službo, predstavniki ObLO in zavod za socialno zavarovanje dne 5. 9. 1962. V tej zvezi naj sprejmejo ustrezne sklepe. Omenil je, da je bil na tem sestanku sprejet tudi sklep, da bi zdravstveni dom v Velenju pripravil program dela preventivne in še drugih ukrepov, ki bi zagotovili, da se zdravstvena zaščita resnično bolnih izboljša, spekulantom pa onemogoči vsako izkoriščanje sredstev, ki so na razpolago zdravstveni zaščiti. Zdravstveni dom je sestavil posebno pogodbo, katere namen je, da pristopimo čimprej k izvajanju preventivne službe. Ta pogodba je v skladu s predpisi splošnega zakona o organizaciji zdravstvene službe in navaja pravice in dolžnosti pogodbenih strank.

O socialnem zavarovanju je spregovoril zastopnik socialnega zavarovanja ObLO Soštanj. Obrazložil je sedanjost reorganizacijo v socialnem zavarovanju. Novi predpisi iz tega področja predstavljajo nove temelje za socialno službo. V svojem poročilu pravi, da morajo biti kolektivni dobro seznanjeni z novimi predpisi, ker bodo le tako mogli uspešno opravljati svoje naloge in dolžnosti.

Obrazložil je tudi načelo direktnega in indirektnega kritja stroškov ter prenos izplačila bolezni za prvih 30 dni na gospodarske organizacije.

govornost. Vsaka EE ima pri svojem ODS HTV komisijo. Ta naj bi sklepala o posameznikih, ker tam svoje delavce najbolj pozna.

Zdravnik, ki bi bil kot povezovalna med gospodarsko organizacijo in ZD, bi laže takoj ugotovil resnično BOLNE. Tako pa ne kateri iščejo pomoči pri sosednjih ZD ali pa so celo v bolnici, kamor bi jih lahko poslali mi. Zgodilo se, da se je nekdo ponesrečil na poti na delo ali zbolel. Gospodarska organizacija pa ne ve, kaj je z njim, ker oboleli ZD ne javi, da je drugje na zdravljenju, oziroma bolniškem staležu.

Odstotek izostankov povzroča tudi zavarovanci, ki čakajo na invalidsko ali starostno upokoje. ZD išče podatke in pristanek posameznika. Predlagam, da bi tem rešitvam posvečali čim večjo pozornost in bi čim hitreje skušali zbrati potrebno dokumentacijo, ki je potrebna komisiji pri zavodu za socialno zavarovanje. Trenutno je takih zavarovancev 20, ki seveda neizogibno povzročajo izostanke pri svojem delu.

Zdravniški pregledi pri sprejemanju novih delavcev naj bi bili zelo skrbni. Če je potrebno tudi preko specialistov. Zgodi se, da zaposlijo delavce, ki za jamsko delo niso 100 % sposobni. Član HTV komisije iz obrata »EFE« pripoveduje, da pri njih opazujejo veliko število bolnikov v stažu samo do 7 dni.

S tem sem skušal pripraviti probleme za razpravo in prosim navzoče, da me dopolnijo.

Ing. Kajfež Janez

Reorganizacija socialnega zavarovanja

30. maja 1962 je izšel zakon o socialnem zavarovanju, ki bistveno spreminja pogoje zdravstvenega zavarovanja, ki so veljali doslej. Po novem zakonu o zdravstvenem zavarovanju se ustanovijo na področju komun, kjer so za to dani pogoji, komunalne skupnosti socialnega zavarovanja. Na področju okraja ustanovijo te skupnosti v Celju, Zalcu in Šoštanj. Da pa se skupnosti socialnega zavarovanja lahko formirajo, morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- na področju skupnosti mora biti najmanj 10.000 zavarovancev;
- razvita mora biti zdravstvena služba;
- dohodki sklada morajo kriti 80 % izdatkov.

Občina Šoštanj izpolnjuje vse te pogoje, saj ima zavarovancev čez 11.000. Šoštanjška skupnost zavarovancev bo imela 25 članov, od teh jih bo 9 zastopalo RLV. Izvoljeni bodo na CDS.

Z novim zakonom socialnega zavarovanja in formiranjem komunalne zavarovalne skupnosti se formira organ — skupščina zavarovancev, ki je postavljen v takšne materialne in gospodarske okvire, da funkcionira kot samostojna organizacija zavarovancev. Sloni na načelih samoupravljanja in samofinansiranja v komuni.

Način finansiranja ostane okvirno isti kot doslej, samo da mora vsaka gospodarska organizacija kriti v celoti izdatke, ki zadevajo zavarovance dotične gospodarske organizacije.

Stopnjo zagotovitve virov sredstev določa federacija z najvišjo mejo. Skupščina zavarovancev pa potem določa stopnjo za posamezne gospodarske organizacije.

Za kritje dajatev skladov zdravstvenega zavarovanja (če so izkoriščena redna sredstva) neposred-

no sodeluje gospodarska organizacija s sredstvi, s katerimi samostojno razpolaga tudi zavarovanci, z neto osebnimi dohodki — dopolnilna stopnja maks. neto 2 % dohodka zavarovanca ali na prispevek gospodarske organizacije iz fonda plač, kar pa je v bistvu isto.

Od 1. januarja 1963 pa se določanje nadomestilo do 7 bolniških dni, ki jih plačuje gospodarska organizacija, podaljša na 30 dni, kar pomeni, da se je v primerjavi s temi izdatki za leto 1961, ko smo za sedemdnevno nadomestilo plačali 27.000.000 isto povečalo na 108.000.000 din.

V prvih šestih mesecih letos znaša povprečje bolniških izostankov v našem kolektivu 2 % več kot v istem obdobju leta 1961. Dovoljena stopnja za rudarstvo pa je 6,7. Samo v marcu in aprilu je znašal bolniški izostanek 8,5 %.

Okrajni zavarovalni zavod Celje je sicer izrekel pohvalo RLV za izreden trud v tej problematiki. Vendar danes, ko smo pred volitvami v skupščino zavarovancev, se moramo zavedati odgovornosti naloge, ki je pred nami. Dolžnost nas in vseh zavarovancev je, da izvolimo v naše samoupravne organe socialnega zavarovanja tovariše, ki se bodo zavedali dolžnosti in res predano sodelovali v teh organih. Moramo razumeti dejstvo, da bodo skupščine bodočih skupnosti same odredale višino prispevka za zdravstveno zavarovanje. To se pravi, da bodo same odredale višino prispevka za zdravstveno zavarovanje in s tem same odločale o najvažnejših vprašanih finansiranja zdravstvenega zavarovanja. Republiški organi bodo določili le najvišjo stopnjo, do katere bodo skupnosti lahko predpisale pri-

spevek. To delo bo posebno odgovorno zato, ker opazujemo danes, da sredstva, ki so na razpolago za zdravstveno zavarovanje, ne zadostajo za nemoteno poslovanje.

Krivda je tudi naša

V letošnjem letu ugotavljamo močan porast izgubljenih dni v našem podjetju, predvsem zaradi porasta bolniških izostankov. Kolikšno gospodarsko izgubo predstavlja ta povečan izpad dni samo za naše podjetje, bomo skušali

Zavedati se moramo, da je novi zakon o organiziranju in finansiranju postavil načelo samofinansiranja, kot eno izmed osnovnih načel bodočega zavarovanja. Vsa sredstva za socialno zavarovanje zbirajo zavarovanci sami in gre vsak prekomerni izdatek na škodo njihovih osebnih dohodkov.

prikazati z nekaterimi številkami.

Primerjava je izvršena za obdobje januar-avgust in sicer letošnje leto v primerjavi z lanskim. Osnovni podatki o številu dni v tem razdobju pa so tile:

	1961	1962	Razlika
Skupno število dneve	632.253	100,0 651.659 100,0	
Državni prazniki	18.536	2,9 16.305 2,5	— 0,4
Plačani dopusti	34.372	5,4 39.702 6,3	+ 0,9
Zamudne dneve	659	0,1 927 0,1	—
Bolniške do 7 dni	15.276	2,3 18.472 2,8	+ 0,4
Bolniške nad 7 dni	30.081	4,8 37.984 5,8	+ 0,1
Neopravič. izostanki	741	0,1 750 0,1	—
Neplačani dopusti	2.775	0,4 4.699 0,7	+ 0,3
Vojaške dneve	689	0,1 216 —	— 0,1

Pri tem prikazu ne upoštevamo razlik, ki nastajajo pri državnih praznikih in plačanih dopustih, ki nastajajo predvsem zaradi različnosti koriščenja letnega dopusta, od državnih praznikov je letošnji 22. julij prišel ravno na nedeljo.

Zato jemljemo le povečane izgubljene dneve pri bolniških dneh, neplačanih dopustih, zamudnih, neopravičenih in vojaških dneh. Ta razlika znaša 1,6 % ali 10.426 dni. Celotni odstotek izgubljenih dni pa je od lanskih 16,2 % narasel na 18,3 %, torej za cele 2,1 %.

Če upoštevamo pri tem povečanemu izpadu 10.426 dni povprečni rudniški učinek 4.110 tone-dnina

in povprečno prodajno ceno premoga din 2.590 tona, dobimo vrednost 110.983.727 din izpadlega bruto produkta v prvih 8 mesecih letošnjega leta predvsem zaradi povečanega bolniškega staleža pri bolezninah do 7 in nad 7 dni. Pri nadaljnji analizi tega izpadlega bruto produkta pa vidimo, da bi s tem bruto produktom lahko ustvarili:

	din
bruto produkt	110.983.727
družbene obveznosti	31.817.481
sredstva za os. doh.	32.439.874
bruto skladi RLV	23.928.350
neto skladi RLV	12.993.094
izgubljene tone premoga	42.851

(Nadaljevanje na 5. strani)

SKLEPI, KI SO BILI SPREJETI NA ZASEDANJU CDS

— Komisija za kadre in HTV komisija pri CDS naj v roku 7 dni proučita na skupni seji problematiko preventive in to na podlagi sklepov, ki sta jih bila sprejela na svoji zadnji seji rudniški komite ZK in izvršni odbor sindikalne podružnice RLV, na podlagi osnutka pogodbe z dne 5. 9. 1962, ki je sklepu priložena.

Obe komisiji naj predložita na prihodnjem zasedanju CDS svoji obrazložitvi.

— Za celotni stalež zavarovancev rudnika, naj bo izključno pristojen samo Zdravstveni dom v Velenju. Zdravstveni dom Velenje naj se poveže v tej zvezi z zdravstvenim domom v Šoštanju tako, da bi se oba zdravstvena doma ravnala po tem načelnem sklepu CDS.

— Zdravstveni dom v Velenju in Šoštanju naj načelno ne beleži ali priznava bolniške dneve za nazaj.

— Kadrovske socialni oddelek mora skrbno zasledovati vzroke tako imenovanih B nezgod, ki se morajo takoj sankcionirati.

— Uprava rudnika naj izvede v roku 2 mesecev anketo, v kateri bi člani kolektiva RLV izjavili za

katerega zdravnika so se odločili.

— HTV komisija naj izda ekonomskim in obračunskim enotam RLV okrožnico, v kateri naj obrazloži, kako naj naš tehnični nadzorni kader izdaja bolniške kontrolne liste. V okrožnici naj bo naveden način za izražanje ocene zavarovanca, ki zahteva bolniški kontrolni list. Oblika ocene se naj objektivno vnaša v zadevno rubriko tega kontrolnega lista, in sicer v obliki odstotka.

— Nadzorni kader vseh ekonomskih in obračunskih enot RLV naj posebej evidentira tiste, ki često bolujejo. Ta evidenca naj tudi zajema obe vrsti nezgod.

— Ekonomske enote naj uvedejo skupinske sestanke, na katerih naj obravnavajo posameznike, za katere kažejo evidenčni podatki, da često ali periodično bolujejo. Na teh sestankih naj se obravnava tudi pravilna prehrana in pravilni način življenja na splošno.

— Uprava zdravstvenega doma v Velenju naj uredi z upravo zdravstvenega doma v Šoštanju, da bodo zdravniki tega zavoda v enaki meri in na enak način upoštevali podatke v kontrolnem bolniškem listu, s katerim pride za-

varovanec v ordinacijo.

— Kadrovske socialni oddelek naj v postopku za sprejem v delovno razmerje skrbno pregleda zdravstveno knjižico prosilca in daje komisijam CDS za sprejemanje in odpust delavcev ustrezne podatke.

— Komisije CDS za sprejemanje in odpust delavcev naj zlasti skrbno obravnavajo tiste primere, pri katerih se ponovni sprejem v delovno razmerje oziroma, ki so že bili odpušteni zaradi pijančevanja in pretepenj.

— HTV komisija pri CDS in HTV komisija pri CDS naj posamezne primere obravnavajo zlasti z vidika odgovornosti, kakor to določajo predpisi zakona o rudarstvu.

— Podzamejo se naj ustrezni ukrepi, da prične stacionar ponovno funkcionirati v namene, za katere se je ustanovil, zato naj bolniški kontrolni list obsega tudi podatke, iz katerih bo razvidno, kje se zavarovanec hrani.

— Pravna služba naj izdela osnutek pravilnika za delo disciplinske komisije RLV.

— Zdravstvena služba naj v bodoče zaostri pregled ob petkih,

sobotah in ponedeljkih.

— Kadrovske socialni oddelek RLV naj na ustrezen način napravi analizo, iz katere bo razvidna poraba prostega časa onih članov kolektiva, ki stanujejo in bivajo v Velenju, ter onih, ki stanujejo izven Velenja. Zadevna analiza se naj predloži CDS.

Z ozirom na nov akordni pravilnik za dela na vzdrževanju so bili sprejeti naslednji sklepi:

— Predlog za nov akordni pravilnik za dela na vzdrževanju z dne 11. 9. 1962 se odobri in potrdi. V veljavo stopi s 1. 9. 1962 za poskusno dobo 3 mesecev. V tej poskusni dobi se mora zasledovati uspeh tega akordnega pravilnika in po treh mesecih veljavnosti poročati CDS o ugotovljenih rezultatih ali morebitnih korekturah.

— Potrjeni akordni pravilnik se naj izda v obnovljenem besedilu in v žepnem formatu v 30 izvodih, ki morajo biti opremljeni s klavzulo: Sprejet in potrjen na V. rednem zasedanju CDS dne 14. 5. 1962. Vsak primerek brez te klavzule je neveljaven in se ne more uporabljati v obračunske svrhe.

Pravilnik in nepravilnosti

S 1. januarjem t. l. je v veljavi nov tarifni pravilnik, ki ga je sprejel CDS. Po devetih mesecih, kolikor smo ga uporabljali, pa lahko vidimo pri njem nekatere nepravilnosti. Ne mislim tu govoriti o delitvi dohodka, pač pa bi rad opozoril na nekatere slučaje pri ocenjevanju delovnih mest.

Predvsem lahko zamerimo novemu pravilniku, da je zelo ubog. Delovna mesta so bila ocenjena predvsem glede na tedaj zaposlene delavce. Le malo so gledali tudi na bodoče potrebe oz. spremembe. Naj navedem primer.

Delovno mesto, ki še ni bilo zasledeno, pač pa so zanj predvidevali delavca, ki ima daljši staž že na drugem delovnem mestu. Zgodilo pa se je, da je to delovno mesto zasedel drugi mlajši delavec, z manj prakse. Zdaj pa se začnejo komplikacije. Je ta delavec upravičen na tako visoko plačo? Po pravilniku da, saj sta oba delavca na novem delovnem mestu začetnika. Mesto pa je že ocenjeno. Vendar pa je bil sklep merodajnega organa drugačen: v shemi naj odprejo novo delovno mesto, ki naj bo ocenjeno z ozirom na dosedanje prakso in prejemke drugega delavca. In tako ta delavec zdaj potrpežljivo čaka

na rešitev tega problema. Prejema pa ravno tako prejemke kot na prejšnjem delovnem mestu. Zdaj pa se lahko vprašamo, če je to prav?

Mnogo je še drugih primerov, ki bi se prav lahko rešili, če bi bila posamezna delovna mesta ocenjena deljeno: to je glede na izobrazbo in staž. Za vsako delovno mesto naj bi določili maksimalni prejemek, ki ga lahko doseže vsak, ki opravlja delo na tem delovnem mestu. Seveda bi morala biti za vsako delovno mesto določena tudi izobrazba oz. kvalifikacija, ki jo mora imeti delavec. In glede delovne dobe, pridnosti izkušenosti itd., bi posebna komisija določala višino prejemkov oziroma predlagala napredovanje. Seveda bi morali pri tem upoštevati, da bi delavec z višjo izobrazbo oz. kvalifikacijo kot začetnik začel z višjo grupo oz. da bi imel manj stopenj do maksimalnega prejemka. S takim ocenjevanjem bi prav gotovo bolj zainteresirali mlajše delavce, da bi skrbeli za prizadevanje in izpopolnjevanje na svojem delovnem mestu. V sedanjem pravilniku pa delavci praktično ne vidijo nobene možnosti za napredovanje, razen, če menjajo delovno mesto.

Prav tako bi odpadlo popravljati sedanje pravilnike in vse bolj poredko bi slišali glasove: Za tak denar že preveč delam!

Zelim, da bi se o tem zamislila tudi komisija, ki sestavlja novi tarifni pravilnik. —mor—

GOSTJE VLAKA „BRATSTVO IN EDINSTVO“

GOSTJE IZ SOSEDNIH REPUBLIK NA OBISKU V VELENJU

Tudi Velenjčani so v dneh 14., 15. in 16. 9. 1962 sprejeli v goste prijatelje sosednih bratskih republik, to je tistih, ki so med fašistično okupacijo sprejeli naše slovenske družine pod njihovo streho. Gostje so si v spremstvu gostiteljev ogledali gospodarske organizacije v Velenju in Soštanju.

V nedeljo pa so imeli skupen zaključek v planinski postojanki na Slemenu nad Soštanjem. Proti večeru so se v dolgi koloni avtomobilov odpeljali v Celje, kjer jih je že čakal posebni vlak.

Volk

Oprešnik Maks

Bili smo presunjeni, ko smo zvedeli, da si se za vedno poslovil od nas, od našega skupnega dela, skupnih naporov in ciljev. Zavedamo se, da bomo močno občutili vrzel, ki je nastala s tvojo izgubo, saj v naši sredi ne bo več vedrega tovariša in dobrega svetovavca. Z neprecenljivim delovnim elanom si spodbujal vsakega izmed nas. Nikoli nisi pozabil na svoje mlajše sodelavce. S svojimi izkušnjami si jim lajšal delo. Bil si vselej pripravljen svetovati in prenašati znanje na tiste, ki so bili tega potrebni. Veliko je bilo teh tvojih nenadomestljivih vrlin,

zaradi katerih te bomo nenehno pogrešali.

Vsa naša bolečina ob tvoji izgubi pa ni samo v tem, ker smo zgubili delovnega tovariša, s katerim smo premagovali skupne napore. Zgubili smo tudi borca, ki se je nenehno boril za dosego najnaprednejših pravic delovnega človeka.

Naše besede so kljub svoji skromnosti iskrene in izražajo spoštovanje do tebe in tvojega neutrudnega dela. Povedi, na delovnem mestu, kjer te ni več, med kolektivom, povedi med nami bo ostal na tebe svetel spomin!

✱

Oprešnik Maks se je rodil 1920 leta v Laški gori pri Celju. V našem podjetju je bil zaposlen od leta 1946. Bil je kvalificiran kopač. Od ustanovitve IRS pa je bil inštruktor v jami.

Zahvala

Ob mnogemu prezgodnji smrti našega skrbnega moža in očeta

OPREŠNIK MAKSA

se najtopleje zahvaljujemo vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in vence ter sočustvovali z nama. Posebno hvaležnost čutiva do kolektiva RLV in IRS, za prekrasne vence in denarno pomoč. Vsem stanovavcem in dr. Fijavžu za tolažilne besede in izkazano pomoč — priscrna hvala. Vsem se še enkrat iskreno zahvaljujemo!

Zena Justina in hčerka

Romana ter ostalo sorodstvo

Preberite tudi tole!

5. septembra 1962 so se sestali predstavniki gospodarskih organizacij in zdravstveni delavci z območja občine Soštanj in se pogovorili o perečih problemih s področja zdravstvenega zavarovanja in organizacije preventivne službe v samih gospodarskih organizacijah.

Po podatkih zdravstvene službe in ZSZ je bolniški stalež v občini Soštanj s svojimi 7,02 % najvišji na območju okraja Celje in zelo izstopa od republiškega in okrajnega povprečja. Tako visok odstotek izostalih delavnikov zaradi bolezni pa povzroča, da ima ZSZ Soštanj za letošnje leto približno 80 milijonov din primanjkljaja in v kolikor ne bomo uspeli s skupnimi močmi tega primanjkljaja znižati, bodo tega morali kriti zavarovanci sami s svojimi osebnimi dohodki (približno 2000 din mesečno na zaposlenega). Kritično stanje zaradi visokih boleznin je skoraj pri vseh gospodarskih organizacijah. Tako je bil odstotek boleznin glede na skupno ustvarjene delovne ure pri RLV v prvih mesecih letošnjega leta rekordno visok (do 9,0%), vendar se je stanje v zadnjih mesecih nekoliko izboljšalo. V »Usnjarni« Soštanj beležijo za 90% višji bolniški stalež kot v lanskem letu, v »Galanteriji« Soštanj pa so beležili celo 12 % stalež bolnih, nič boljše pa ni stanje v »Liku« Soštanj.

Vzrokov za takšno stanje v naših kolektivih je več, predstavniki podjetij pa so navedli nekatere probleme in sicer:

- premalo preventivnega dela v podjetjih;
- nezainteresiranost v samih podjetjih glede bolniškega staleža, obolevanja in nezgod;
- premalo sodelovanja med

podjetji, zdravstveno službo in ZSZ;

- premalo kontrole bolnikov, ki so v staležu;

- problem nesreč, ki se dogode izven dela;

- nereseno vprašanje polkmetov in kmečkih sinov;

- nenormalna zahtevnost nekaterih zavarovancev;

- pogosto bolovanje iz špekulativnih razlogov predvsem s strani mlajših delavcev;

- problem invalidskih upokojitev starejših članov, ki ne izpolnjujejo pogojev invalidske upokojitve;

- zelo močna fluktuacija delovne sile;

- premalo analitično obdelano področje obolevanj in staleža.

DA SE BO TAKŠNO KRITIČNO STANJE ČIM HITREJE IZBOLJŠALO, PA PREDLAGAJO PREDSTAVNIKI PODJETIJ IN ZDRAVSTVENI DELAVCI NASLEDNJE UKREPE:

- tesnejše sodelovanje med podjetji, zdravstveno službo in ZSZ;

- v samih podjetjih zaostri vprašanje bolniškega staleža;

- zadolžiti posamezne zdravnike za posamezna podjetja, ki bodo imeli naslednje naloge: pregled posameznih delovnih mest, spoznavanje načina dela, higienike prilike in konzultiranje vprašanja staleža z odgovornimi delavci v podjetju;

- zdravstveni domovi bodo vodili za posamezna podjetja evidenco staleža in obolevanj;

- medicinske sestre bodo na domovih zavarovancev vršile strokovno nadzorstvo zdravljenja in na ta način bodo skrajšale obolevanja. Obenem bodo vršile ostalo preventivno dejavnost v druž-

ni zavarovanca in ugotavljale socialno stanje družine;

- zdravstveni dom bo vršil sistematske preglede in eventuelne vakcinacije prebivalstva;

- poostrena bo kontrola bolnikov v staležu.

Take ukrepe narekuje kritično stanje sredstev ZSZ. Pri tem pa je poudarjeno, da se bo bolnemu delavcu še vnaprej nudila vsa pomoč in potrebna bolniška nega. Sicer pa smo prizadeti prav vsi zavarovanci, če posamezniki brezvestno izkoriščajo naše zdravstveno zavarovanje.

Krivda je tudi naša

(Nadaljevanje s 4. strani)

Ti podatki že sami za sebe dovolj zgovorno govorijo. Ne spuščamo se sedaj v podrobnejšo analizo izgub, saj bi morali potem k izgubljenemu bruto produktu prišteti še hranarino za povečano bolovanje in dodatni socialni prispevek. Dobili bi neprimerno višjo vsoto, ki bi prešla 150 milijonov izgubljenih v letošnjem letu več kot v letu 1961. Sredstva, ki pa jih je RLV izgubil direktno v svojih skladih, pa bi zadoščala za izgradnjo »petorčka«, to je petih komfortnih trosobnih stanovanj.

Mislimo, da številke, ki smo jih v tem kratkem sestavku navedli, povedo vsakemu članu kolektiva toliko, da bo drugače kot doslej ocenjeval tiste, ki odhajajo vsak mesec na par dni bolovanja, ne zaradi zdravja, temveč zgolj iz lenobe. Zato se zavedajmo, da smo takšnemu stanju in tolikšni izgubi krivi prav vsi, ki smo popustljivi ali pa nezainteresirani do takšnih pojavov.

ALI JE BILO POTREBNO?

Poznano je, da v jami uporabljajo jeklene podgrade namesto lesa. Poznano je tudi, da včasih pri sedanjih odkopnih metodah kakšne trojke ali stropnika zaradi nenadnega zruška ali vdora jalovine ni mogoče pravočasno izropati. Takšne neupravičene izgube so zakrivila na delovnih mestih vodje oddelkov, vodje in kopači roparji.

Porazen je bil v tem pogledu mesec avgust. Izgubljenih je bilo 46 stojk in 14 stropnikov.

Povpreček izgubljenih stojk do avgusta je znašal 17 kom./mesec. V avgustu je porasel kar za 170 %. Najslabše čelo so imela npr.: F/91 8 stojk, D/91 7 stojk, E/91 7 stojk,

C/80 8 stojk, F/90 5 stojk, ostala čela pa po 3 — 2 ali eno stojko izgubljeno.

Stojke, ki jih izgubijo brez opravičenih razlogov, morajo plačati po njihovi vrednosti. Za avgust je ta vsota znašala za stojke 1.300.041 dinarjev.

Stojke, ki jih zgubijo na čelih, dobimo po približno letu iz stropa naprej. Toda teh ni 100 %, ampak samo 60 %. Pozabiti ne smemo, da stojka leži leto neuporabna. Amortizacijo moramo pa vseeno plačati.

Izguba stropnikov je znašala v avgustu povprečno 15 kom./mesec. % dobitnih je 81 %, cena izgubljenih stropnikov v avgustu je znašala 160.538 dinarjev. Z na-

vodili o vzdrževanju stojk in stropnikov na čelih so seznanili vse vodje čet in oddelkov. Ti negativni pokazatelji izgub nam jasno kažejo, da določeni ljudje ne odigrajo vloge, ki jim je namenjena in ne izvršijo tistega, za kar so plačani. To nas tudi opozarja, da je treba temu napraviti konec, ali vsaj priti z izgubami na tisto povprečje, ki je bilo do avgusta.

Ali je bilo potrebno, presodite sami!

Objavljamo obnovljena navodila tem področju, v katerih so zajete vse dolžnosti in pravice. V teh navodilih je zajeto še tisto, kar v tem poročilu nisem zabil.

NAVODILA ZA EVIDENCO

Podpora na čelih

Vodja čela odgovarja za številčno stanje stojke in stropnikov na čelu, ki mu jih preda vodja evidence. Vsako spremembo stanja podpiše vodja čela. Spremembe v čelno knjigo vpišejo vodje evidence, ki so za vsako etažo posebej določeni.

Knjiga evidence mora biti vedno na tekočem, za dan nazaj. Odgovoren je vodja evidence in vodja čela. Knjigo ima vodja čela za sebe in vodja evidence za sebe. Oba kontrolira vodja oddelka.

Pokvarjene ali deformirane stojke in stropnike je treba takoj izločiti iz uporabe ter jih odstraniti iz delovnega območja. Vodja čela odgovarja za podporje toliko časa, da ga ne odpišejo, oziroma prevzamejo od evidence podporja. Čelo spravi podporje do prečnega traka ali do smernega traka pri glavnih odvozh. Transportna skupina dostavi stojke na za to določena mesta.

Stojke so lahko vgrajene pod lesom, ako imajo 1 roglič odlomljen vsaka druga okvara ni opravičljiva ponovni vgraditvi.

Naročanje za dovoz ali odvoz podporja se vrši izključno preko vodij oddelkov in vodij etaž na vodjo fe podgrade jame vzhod.

Stojke, ki so vgrajene v kanalih med čeli, morajo sproti zamenjavati z lesenimi.

Loke v smernih progah pred čeli morajo izkopati 6 m pred čelom. Za spravilo lokov in objemk

Vodja EE odporja — vzhod
Kortnik Rudi

do prečnikov odgovarja vodja čela in oddelka.

Stojke, ki so določene za eno čelo, se ne smejo uporabiti za drugo čelo. Pri eventualnih nujnih slučajih lahko tako uporabo dovoli vodja oddelka, ki mora popisati številke tistih komadov v knjigo evidence ter o tem obvestiti vodjo evidence.

Vsako stojko ali stropnik, ki jo zgubijo po malomarnosti, mora čelo plačati po ceni njene vrednosti. Za stojko ali stropnik, ki se ne da izropati zaradi višje sile, pove vodja oddelka svoje mnenje v zapisniku vodij etaž. Ta pa obvesti vodjo te podgrade in da predlog o povrnitvi izgube ali opravičenosti neplačanja. Vsako izgubo morajo takoj javiti vodji oddelka in vodji evidence.

Vodja čela odgovarja za stanje dviznih in poteznih naprav, s katerimi je založen preko skladiščne službe.

Vsako izgubo zaradi malomarnosti, dvizno ali potezno napravo, je treba plačati.

Vodje oddelkov odgovarjajo v svojih oddelkih za celotno stanje fe opozarja katerega jim služba fe oporja preda v uporabo.

Vodje evidence morajo enkrat mesečno narediti kontrolo na posameznih čelih. Stanje se vpiše na novo knjigo. Pri mesečni kontroli mora biti prisoten vodja čela ali ropar tudi podpiše trenutno stanje na čelu.

Vodja EE — vzhod
Ing. Grašič Janez

ŠE ENKRAT.

O markicah smo že enkrat pisali v našem časopisu, še več pa smo govorili in opozarjali nanje. Ker nekateri še sedaj ne vedo, zakaj in kako naj jih uporabljajo (nočejo vedeti), mislimo, da ne bo odveč, če še enkrat napišemo nekaj o markicah. Seveda, tokrat za tiste, ki še ne upoštevajo reda.

Da bi imeli čim boljši pregled nad zaposlenimi v jami, smo uvedli kontrolne markice. Z njimi bomo dosegli to, da bomo vedeli za vsakega poimensko, ki se na-

haja v jami. To predvsem v nesreči.

Vsak, ki je zaposlen v jami, naj uporablja s v o j o kontrolno znamko za uvoz in izvoz. Večkrat se zgodi, da jo kdo zamenja s kom, ki je šel na dopust. To nikakor ni dovoljeno. S tem on samo povzroči zmešnjavo pri kontroli.

V prihodnjih dneh se bo vršila kontrola teh markic, katerih številke se morajo ujemanjati s številkami svetilk posameznika. Seveda se bodo morali pooprrediti ukrepi, kjer se številke ne bodo ujemale.

Pevska sekcija „KAJUH“

Pevska sekcija »Kajuh« je po svojem krajšem odmoru začela spet redno delati. Njen pevovodja Ludvik Glavnik se je vrnil z orožnih vaj in spet s polnim zaletom vadi in pripravlja člane te sekcije. Pevci se z vso vneto pripravlajo za nov nastop, ki bo že v tej zimi. Kot prvo imajo na programu deset žalostink, ker te, na žalost, zelo velikokrat uporabljajo. O ostalem delu, oziroma programu, se bomo pogovorili na prvi seji, ki bo še v tem mesecu. Sekcija namerava sprejeti tudi nekaj novih članov (seveda ne premladih, ki še nimajo ustaljenega glasu).

Pevcem, kakor tudi njihovim pevovodji, želimo mnogo uspeha in upamo, da jih bomo kmalu spet videli na našem odru.

Kaligaro Ivan se je rodil leta 1916 v Šoštanj. Pri RLV je bil zaposlen od leta 1954 in to najprej kot kopač, zadnja štiri leta pa zaradi slabega zdravja kot kopalničar na zunanjem obratu.

Boleče je odjeknila med nami kruta novica, da te je zahrblina bolezen strgala iz naše srede.

Zavedamo se, da smo s teboj zgubili dobrega, skromnega in ti-

Reševalna četa

Reševalna četa pri RLV šteje 150 reševalcev. Od teh jih je sto usposobljenih za ravnanje z aparati, ostali pa so v sanitarni in pomožni službi. Vsi so člani našega kolektiva. Reševalci obiskujejo vaje, ki so vsak teden dvakrat, in to enkrat praktično, drugič teoretično. Po končanih vajah so izpiti. Izpiti so bili že tudi letos iz teorije reševanja in iz prve pomoči. Trenutno se vrši spet tečaj prve pomoči, ki ga vodi dr. Gams Zdenko. Po opravljenem izpitu dobe pripravniki šele naziv »reševavec«.

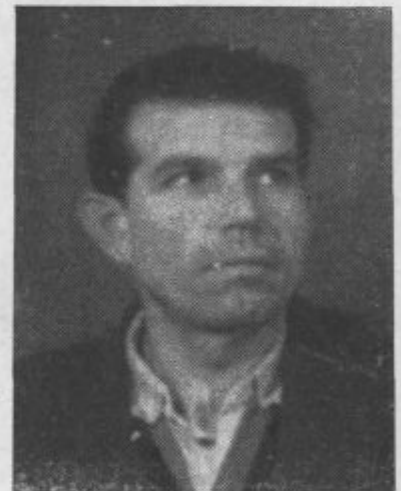
Naša reševalna četa ima na razpolago 35 sposobnih kisikovih aparatov, dva pulmotorja in nekaj ustnikov ter plinskih mask. Za praktični izpit reševalca uporabljajo delomerilce, ker mora po zakonu higiensko-tehnične zaščite vsak reševavec napraviti 30.000 kgm.

PA ŠE NEKAJ O ADAPTACIJI REŠILNE POSTAJE PRI RLV

Ker je bila prejšnja rešilna postaja nemogoča za vaje, saj je bila vsa garderoba na hodniku in je bilo s tem delo silno oteženo posebno pri praktičnem delu (resnejših akcijah), so začeli predelavati prostore. Dela še niso zaključena, pričakujemo pa, da bo v najkrajšem času vse predelano in obnovljeno ter bo reševavcem omogočeno njihovo nadaljnje delo.

MARKICE

PONOVNO APELIRAMO NA VSE DELAVCE, DA UPOŠTEVAJO NAVODILA, KI SO IZDANA PRI JAŠKU, KER SO V PRID VSAKEGA POSAMEZNIKA! ZA VARNOST PRI DELU POSKRBI-TE NAJVEČ LAHKO SAMI!

Kaligaro Ivan

hega tovariša. Svojo bolezen si prenašal junaško, tako, da smo ti včasih delali hudo krivico, ko nismo verjeli, da si res bolan. Danes nam je žal za vse izrečene besede, saj nismo slutili, kako trpiš in da te bomo skoraj izgubili.

Sleherno slovo je trpeče in boleče, najtežje pa je ono, za katerega veš, da je zadnje. Besede slovesa takrat postanejo krhke, a zato tembolj iskrene. Naj bodo naše besede le skromna zahvala za vse tisto, kar si v svoji življenjski dobi prispeval za naše skupne napore in cilje.

Naj ti bo lahka slovenska zemlja! Večna ti slava! Spomin na te bo lebdel med nami živ in nepozaben!

Jamska žičnica

V jamskih delavnicah so po načrtih konstrukcijskega biroja (ing. Jevšenaka) napravili žičnico, ki bi naj olajšala delo pri dostavi materiala. Žičnica je bila montirana pri številki 13 na 101 etaži (na pripravah). Že takoj v začetku smo opazili, da moramo zaradi nekaterih jamskih prilik spremeniti nosilne konzole za jekleno vrv, po kateri se vozi voziček. Dodali smo tudi natezalno utež. V začetku so bili rudarji pri sami montaži žičnice malce zadržani. Vendar so pozneje s pridom uporabljali to napravo. Pri tem so nam dali tudi nekaj prav koristnih nasvetov, ki jih je jamska mehanizacija u-

poševala. Lahko rečemo, da bo ta naprava zelo olajšala naporno nošenje materiala jeklene in lesene podgradnje ter ostalega materiala na delovno mesto. Rudarji so nam zastavili več vprašanj v zvezi s to žičnico. Med drugimi jih je zanimalo tudi to, zakaj ne montiramo žičnice čisto do delovnega mesta. Naš odgovor je, da je bila žičnica v poizkusnem obratovanju in smo je zato izdelali samo za dolžino 100 metrov. V najkrajšem času bomo napeljali jekleno vrv vse do delovnega mesta, saj se je žičnica docela obnesla, kjer bo seveda to potrebno.

NA ST. 20 NA 101 ETAŽI JE ŽE TRI MESECE V POGONU

novi stroj PK-3 M

Pred tremi meseci smo uvozili iz Rusije nov stroj za izdelovanje novih prog na pripravah - PK-3M. Stroj se ne razlikuje mnogo od svojega starejšega brata, ki smo ga prav tako dobili lani iz Rusije. Ima nekaj konstrukcijskih novosti in je močnejši.

Največje težave smo imeli pri sami hidravliki in sicer z gumijastimi tlačnimi vodi za olje. To že v sami tovarni ni bilo najbolje konstrukcijsko rešeno. Predvsem samo vodenje cevi do cilindrov za navpično podajanje glave.

Med obratovanjem smo že dobili nekatere izkušnje in smo izboljšali vodenje olja do cilindrov. V tem smo tudi uspeli, kajti napake na gumijastih ceveh so se občutno zmanjšale.

S 1. septembrom je prevzel samo rezanje s strojem ključavničar, ki je tudi odgovoren za stroj. Vsako napako, ki se pojavi med obratovanjem, lahko takoj odpravimo. Obenem skrbi tudi za pravilno mazanje stroja in sploh, lahko bi rekli, neguje stroj.

ZA VARNOST PREVOZA PO JAŠKU PRESKRBI SAM

Red in disciplina pri uvozu in izvozu iz jame sta jamstvo za varnost vsakega posameznika. Zato naj vsi delavci upoštevajo in izvršujejo navodila.

Signalist pri dvigalu je odgovoren za red in za pravilen odvoz in uvoz moštva. Njegova navodila je treba brezpogojno upoštevati. Vse šale in vsako norčevanje je zelo neumestno in netovariško. Zato poslušaj signalista pri vožnji! Zavedaj se, da za varnost po jašku največ lahko poskrbiš s a m !

Disciplinska komisija RLV je dne 11. 9. 1962 zasedala in obravnavala sledeče primere kršitev delovne discipline v našem podjetju:

ČIMŽEK LEOPOLD, kopač, je bil obdolžen, da je povzročil v jami prepir in pretep s praktikan- Vidic Otom, kateri ga je tudi z nogo udaril in mu grozil z železno palico. Pri tem je zaradi udarca Vidica dobil težjo poškodbo »nalom vilice«, zaradi katere je bolen 6 mesecev. Vidicu je bila po tem pretepu takoj prekinjena praksa v RLV, medtem ko so Čimžeka obravnavali pred disciplinskim sodiščem.

Disciplinsko sodišče je zavzelo v tem primeru strogo in ostro stališče, s posebnim poudarkom, da bo to upoštevalo pri vseh obravnavah primerov pretepa v jami. Vsi pretepi in medsebojna obračunavanja so pri jamskem delu posebej nevarna in zahteva-

jo najstrožje kaznovanje. Saj bi ponavljanje takih pretepa ne rodilo samo medsebojnih poškodb, ampak bi lahko prišlo do hujših nesreč, nereda in neupoštevanja delovne discipline, ki je pri jamskem delu že iz varstvenih razlogov posebno potrebna. Zato je izreklo Čimžeku najhujšo kazen, to je odpust iz gospodarske organizacije, pri čemer naj služi ta kazen kot opozorilo vsem, da se bo vsak primer medsebojnega obračunavanja na delovnem mestu, posebno pa v jamskih delovnih, najstrožje obravnaval.

Kršitve varnostnih predpisov je bil obdolžen glavni stikalec na elektrostrojnem obratu OBLAK ANTON, ki je pri čiščenju trafopostaje pozabil izklopiti 1 ločilno stikalo in je zaradi tega

Novi vitel TEM-10 STT

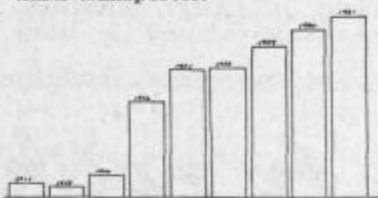
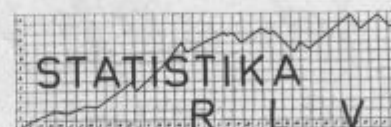
V začetku tega meseca smo nabavili vitel iz »Strojne tovarne Trbovlje«. Montirali smo ga v glavno žično progo na 80. etaži. Z njim bomo transportirali material na relaciji kota 100 80. etaže. Stari vitel na tej etaži je bil prešibek.

Z novim pa bomo lahko transportirali enako težo vozičkov kot z vitlom na koti 100. S tem bo odpadlo ozko delo v transportu. V bližnji bodočnosti bomo demontirali zastarelo žičnico na 4. etaži.

Jekleni členkasti transporter na 30 etaži

2. septembra smo skrajšali transporter za približno 55 m. To smo storili zato, ker se približujejo čela in je bil prečnik v zadnjem delu že precej stisnjen. Ta transporter je obratoval na 80. etaži, že kakih pet let in je vseskozi obratoval brez kakšnih večjih zastojev. Pri demontaži smo opazili nekoliko skrivljene luske. Zato mislimo, da bomo morali urediti

predvsem presipna mesta. Ta celotni členkar bomo popravili v naših elektrostrojnih delavnicah tako, da bomo montirali na 100. etažo popolnoma prenovljen členkasti transporter.

Proizvodnja premoga RLV od 1917 do 1961

Plan proizvodnje ton	Osnovni		Dosežena proizvodnja		Izpolnitev plana v %
	Letna	Dnevna	Letna	Dnevna	
Letna proizvodnja					
1917			173.787	573	
1939			140.484	463	
1946			321.794	1.062	
1956	1.350.000	4.441	1.298.000	4.142	96.15
1957	1.400.000	4.620	1.674.000	5.383	119.57
1958	1.800.000	5.941	1.710.000	5.601	95.00
1959	1.900.000	6.271	1.980.000	6.289	104.21
1960	2.200.000	7.260	2.200.000	7.044	100.00
1961	2.300.000	7.607	2.400.000	7.920	104.30
Mesečna proizvodnja 1962					
Januar	189.240	7.885	199.000	7.690	105.16
Februar	187.450	7.810	202.000	8.416	107.76
Marec	213.700	7.914	207.000	7.666	96.87
April	204.830	8.195	188.000	7.833	91.76
Maj	206.400	8.256	206.000	7.923	99.81
Junij	212.050	8.424	209.000	8.038	98.56
Julij	195.100	8.483	207.000	8.395	106.10
Avgust	221.690	8.210	241.000	8.506	108.72

Statistični prikaz proizvodnje RLV od leta 1917 do leta 1961 in mesečni prikaz izpolnitve osnovnega plana za leto 1962.

sečni prikaz izpolnitve osnovnega plana za leto 1962.

Z disciplinskega sodišča RLV

prišlo do kratkega stika in obloženega plamena, ki mu je poškodovano roko. Komisija je obravnavala ta primer s posebnim poudarkom, da je treba varnostne ukrepe upoštevati tudi v tem smislu, da se zavaruje lastno življenje in zdravje. Glede na manjšo stopnjo krivde, kot tudi na manjše posledice in tehtne olajševalne okoliščine, je komisija izrekla kazen opomina.

VRAČIČ AVGUST, strelec v jami vzhod, je bil obdolžen nevestnosti pri čuvanju delovnih orodij, ker je pri streljanju na pripravi št. 10. premalo založil luknje etažnega krovinskega ventilatorja. Zaradi tega je komad premoga udaril v lopatice ventilatorja, tako da se je ventilator, ki ni bil zaščiten z jekleno mrežo, po-

škodoval.

Komisija je po podrobnem obravnavanju tega primera ugotovila, da je Vračič Avgust kriv te nezgode. Kot strelec bi namreč moral upoštevati vse možnosti in dobro založiti tudi ta, od samega mesta streljanja nekoliko oddaljen ventilator, čeprav verjetnost poškodb pri sicer izvršenih varnostnih ukrepih pred streljanjem ni bila največja. Upoštevajoč vse te okoliščine, je komisija izrekla Vračič Avgust, ki se je v krajšem časovnem razdobju že drugič zagovarjal pred disciplinsko komisijo kazen z odstranitvijo s položaja strelca na nižje delovno mesto za dobo treh mesecev.

Obravnave zoper Krpič Ernesta iz zunanega obrata službene nediscipline in zoper Marinič Ivana zaradi pokusa lažnega prikazovanja obratne nezgode, se niso mogle vršiti, ker vabljeni obdolženci niso prišli.

Lepo je rešiti življenje - tvoja kri je potrebna

S svojo krvjo bi rešil otrokom mater in staršem otroka, ponesrečencem življenje in zdravje

ZAKAJ POTREBUJEMO KRI?

Kri uporabljamo kot najpomembnejše zdravilno sredstvo pri najrazličnejših obolenjih. Brez krvi bi bilo nešteto bolnikov zapisanih smrti. Od dojenčka, porodnice, poškodovanca, operirancev do bolnega starčka, vsi kličejo: »Daj kri!« S krvjo darovano ob pravem času, skrbiš za skupnost in ustvarjaš pogoje, da ti bo tudi skupnost v potrebi lahko TAKOJ pomagala.

KDO JE LAHKO KRVODAJALEC? Krvodajalec je lahko

vsaka zdrava oseba od 18 let navzgor.

ALI JE DAJANJE KRVİ SKODLJIVO? Nasprotno, zmereno dajanje krvi je zelo koristno in daje darovalcu moralno zadolženje in prijetno zavest, da je pomagal trpečemu in mu rešil življenje. Zdravniški pregled pred odvzemom pa pogosto odkrije pri marsikateremu zdravemu prijavitelcu kakšno obolenje, ki je, če ga pravočasno odkrijemo, še ozdravljivo.

ALI JE DAJANJE KRVİ BOLEČE? Pri današnjem načinu dela

ni odvzem krvi za konserviranje nič drugega kot običajen odvzem krvi za preiskavo.

KOLIKO KRVİ POTREBUJE-MO LETNO? Da bi dobil vsak bolnik, ki potrebuje pomoč, zadostno količino krvi odgovarjajoče skupine, potrebuje celjska bolnišnica cca 1.500 litrov krvi letno, kar je nekako 6.000 krvodajalcev na leto. Nenadomestljiva je kri zlasti v kirurgiji, kar pove podatek, da je samo ljubljanska kirurg. klinika uporabila v enem letu blizu dve toni krvi. Iz krvi

se izdeluje plazma, ki rešuje kot edino zdravilo naše dojenčke in otroke v najnežnejši dobi. Končno pa, ta količina krvi, ki jo darujejo naši ljudje, čaka na vas, ki to čitate in ta kri naj vam ob vstopu v bolnišnico kot bolniku daje zavest, da bo vse storjeno za Vaše zdravje.

Zato se prijavljajte za krvodajalca in pomnite, da na dan za odvzem krvi ne zajtrkujete nič mastnega, tudi mleka ali bele kave ne, pač pa lahko črno kavo ali čaj in kruh.

DR. GAMS ZDENKO

Iz naših šol

Rudarski šolski center v Velenju

IRS se bo preimenovala v rudarski šolski center, ki bo vseboval tri šole: poklicno, visoko poklicno in srednjo tehnično šolo. Poklicna šola bo vzgajala za poklic kopača, ki bo po končanem šolanju usposobljen in bo lahko delal na naslednjih delovnih mestih: bo kopač na pripravi, kopač na vzdržbi in kopač na permanciaciji ter kopač odkopa. Bodo kot začetniki, ki imajo potrebno strokovno znanje in poznajo tehnične varnostne predpise, da jih lahko na teh delovnih mestih zaposlijo kot kopače začetnike. Seveda bodo nekateri od njih kmalu postali samostojni, drugi pozneje. Tu se bodo pokazale njihove sposobnosti. Njihov zaslužek bo odvisen od izvršenega dela, ne pa od spričevala, ko so si ga s šolanjem pridobili. Ta šola bo trajala tri leta. V tem centru bo tudi višja poklicna šola. V tej šoli se bodo izpopolnjevali kopači za gospodarje čel, oziroma za neposredne organizatorje proizvodnje. Imela bo po potrebi tudi pripravljalni razred v

obliki večerne šole, kjer si bodo slušatelji nadoknadili splošno znanje iz matematike, slovenščine, fizike itd. Sicer bo pa ta šola trajala eno leto in se bodo vpisali samo tisti, ki bodo lahko opravljali delo gospodarja čel. Morali bodo biti telesno sposobni, (na višku svojih moči in sposobnosti). Kandidati za to šolo tudi ne bodo smeli prekoračiti starostne meje — 35 let.

In kot tretja šola šolskega centra v Velenju bo srednja tehnična šola. Trajala bo pet let. Za to šolo je predvidena predizobrazba — osemletka. V njej je v programu združitve proizvodnega dela s teorijo. V I. letniku so predvidene štiri ure teorije in dve uri praktičnega pouka tedensko. V II. letniku tri ure teorije in tri ure prakse. V IV. letniku štiri ure teorije in dve uri praktičnega pouka, in v V. razredu pet ur teoretičnega pouka in samo eno uro praktičnega. Praktični pouk do IV. letnika bo na deloviščih in bo sličen pouku poklicne šole, da bodo

tako slušatelji obvladali poklic kopača. Zadnje leto šolanja v V. letniku srednje šole pa bodo že vršili pri praktičnem delu tehnične posle.

Ta šola bo vzgajala gojence za naslednje poklice: poklic kovinarja, električarja, (dokler bo narekovala potreba), strugarja, orodjarja, strojnega ključavničarja.

ZAHVALA

Ni še minilo leto dni, ko sem bil zaposlen v jami kot kopač. Prometna nesreča me je v oktobru lanskega leta ločila od tovarišev. Ko sem se usodnega dne vračal iz službe domov, se je vame zaletel motorist. Hudo poškodovanega so me prepeljali v bolnišnico. Imel sem kompliciran zlom leve noge, pretres možganov in poškodovan živčni center. V bolnici sem bil mesec dni. Nato sem bil še doma več kot dva meseca priklenjen na posteljo.

Veselo sem bil presenečen, ko sem dobil za rudarski praznik velik paket. V juliju in avgustu pa še denar od samopomoči. Prepričan sem bil, da so name že vsi pozabili, ker sta vmes minila že novo leto in prvi maj. Želim, da me ne razumete napačno! Saj človeku ni bilo do prejetih daril kot do pozornosti, ki mu je izkazana. Vem, da je težko razumeti človeka, ki je bil še pred letom dni na višku svojih moči, ki je delil ves trud in veselje s tovariši, potem pa se je kar naenkrat ves nebogljen umaknil daleč stran, strt od bolezní in spoznanja, da je za skupnost nekoristen.

Ne morem vam povedati, kako sem vam hvaležen za vse! Koliko mi vse to pomeni! Koliko lažje je prenašati bolečine, če veš, da nisi sam, osamljen! Hvala vam, tovariši!

Plazar Ivan

**Dapisujte
V NAŠ**

LIST

KAJ JE UJEL NAS
FOTOREPORTER...

Ne! Zakaj bi se po nepotrebnem trudil in odpiral vrata, če je pa skozi razbito šipo bolj enostavno. Na sliki je otrok, verjemite ali ne, tudi odrasli se poslužujejo istega načina.

Sindikalni sklad samopomoči

V 14. letošnji številki »Rudarja« z dne 18. 8. 1962 smo objavili Pravilnik o koriščenju sklada samopomoči sindikata pri Rudniku lignita Velenje, ki ga uporabljamo od julija 1962.

V avgustu so bile izplačane prve pomoči iz tega sklada in sicer 200.000 din pogrebni in 100.000 din pomoči članom sindikata, ki dalje časa bolujejo.

Sindikalni upravni odbori v ekonomskih enotah pa so šele koncem avgusta in v tekočem mesecu postali aktivnejši pri obravnavanju prošenj in predlogov za razdeljevanje sredstev in sklada samopomoči. Samo v septembru je bilo izplačanih iz sklada že 330.000 din in sicer:

Po razdelitvi UO sindikata jame vzhod za 31 članov, ki dalje časa bolujejo; 129.000 din

po razdelitvi UO sindikata grdb. obrata za 4 člane, ki dalje bolujejo; 21.000 din

otrokom smrtno ponesrečenih rudarjev, ki prejema redno mesečno pomoč; 30.000 din

družinam smrtno ponesrečenih rudarjev, ki čakajo na ureditev pokojnine; 50.000 din

družinam umrlih članov — pogrebnine. 100.000 din

Že prva izplačila samopomoči kažejo, da je uvedba sklada bila zares potrebna in upravičena. Izkušnje, ki jih bomo dobili do naslednjega občnega zbora sindikalne podružnice, pa bodo pokazale, če vsa določila v Pravilniku ustrezajo potrebam in željam večine in če pripenhki zadoščajo izplačilu določenih pomoči.

Dostava materiala za potrebo jame

Dostava materiala za potrebo jame precej šepa in to zaradi pomanjkanja jamskih vozčkov. Tudi to bi se dalo odpraviti! Potrebno ne bi bilo prav nič drugega kot redno izpraznjevanje polnih vozčkov in dostavo teh do žičnic.

Zato apeliramo na vse, ki so zaposleni na tem področju, da skrbijo, da vozčke čim hitreje izpraznijo in s tem preprečijo zastoj. Vozčki naj bodo stalno v uporabi — vračanju, kajti le s stalnim izpraznjevanjem bomo dosegli, da bodo vozčki stalno v obratu in se ne bo več ponavljalo, da bi stali po ves dan naloženi po progah in s tem onemogočali in zmanjševali jamski profil in dobro zračenje. K.

Kaj je z Velenjsko vodo VZROK 10 DM

Nihče si ne bi mogel misliti, da je 10 DM vzrok, da v Velenju vedno primanjkuje vode.

Lansko pomanjkanje vode so rešili z novim vodom Ø 150, katerega inštaliralo komunalno podjetje brez dovoljenega strokovnega nadzorstva. S tem se je zgodilo, da vod ni položen v padcu, temveč je napeljan tako, da se večkrat napravi zračni zamašek, ki bi ga bilo potrebno zračiti. Pri nas teh ozračevalnih naprav na žalost ne dobimo. Znano pa je, da se dobe avtomatske ozračevalne naprave za 10 DM, ki bi si jo morala organizirati, oziroma preskrbeti, uprava kmunale. S tem bi rešili preskrbo vode v Velenju.

Prebivavci Velenja se upravičeno sprašujejo, če ima komunalno podjetje tudi kakšne dolžnosti ali pa ima samo pravico do pobiranja denarja. Morda pa komunalna čaka, da ji bo Rudnik priskrbel 10 DM in s tem ozračevalno napravo??

Opomba uredništva: Dokler bi zadeve z vodo ne uredili, bi bilo prav, da bi Velenjčane vsaj dan prej obvestili, da ne bo vode!

POTEPTAL JE ROŽE

Zjutraj, dne 21. septembra, so vsi mimoidoči z ogorčenjem gledali na gredo cvetic pred stolpnico v Tomšičevi št. 11. Tu je namreč nekdo poteptal rože. To še ni bilo dovolj. Lotil se je rož celo z rokami, jih izpulil ter razmetal naokrog.

Veliko dela smo žrtvovali, zlasti nekateri stanovanjci, veliko skrbi je imel hišni svet ter hišnik, preden smo uredili okolico, da je sedaj kolikor toliko lepa. Zlasti, če pomislimo, da smo morali to delati večkrat, ker so bile po vseitvi še nekajkrat komunalne ureditve, kopanje raznih kanalov ipd., ter smo morali tako večkrat urediti okolico znova.

Ko človek vidi takšno razdeja-

nje, se vpraša, kakšen mora biti človek, ki je to napravil. Kakšno je njegovo srce, da strese svojo jezo nad cveticami? Kdor koli si! S tem, ko si teptal ter kot tiger trgal rože, si obenem pogazil vso svojo vzgojo, če si jo sploh kdaj imel. Pogazil si neobgljene rože, ki so služile izključno zato, da ti olepšajo življenje. Pljunil si na naše delo, ki smo ga opravljali po napornem delu v jami ali na drugih delovnih mestih.

Ne morem ti povedati tega v obraz, ker te ni nobeden videl pri dejanju. Vem le to, da bi ti tako povedal vsak pošten Velenjčan.

Prepričan sem, da to nisi napravil prvič niti zadnjič ter da kot človek s takšnim srcem ne boš nikoli srečen, ker, če sovražiš cvetice, potem ni stvari na svetu, ki bi jo ljubil.

Sevšek Alojz

Prav gotovo ne boste verjeli...

Prav gotovo ne boste verjeli, pa je le res tako! V Velenju bodo spet začeli graditi barake... To pot samo za tiste, ki ne znajo in nočejo paziti na z žulji pridobljeno skupno lastnino. Žalostno, toda resnično! Kaj vse bi lahko povedali uslužbenci personalnega oddelka RLV, ko obiskujejo po domovih svoje stranke. Večkrat najdejo pravo razdejanje. Tudi take stranke so, ki v lepih in sodobnih stanovanjih goje kakšno žival. Mogoče bo s preselitvijo treh ali štirih najbolj »zanikrnih« družin v barake le spametovalo ostale prizadete. Upajmo!

TURISTIČNA AGENCIJA IZLETNIK POSLOVALNICA VELENJE obvešča:

- da ima od 1. septembra 1962. dalje delovni čas vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek od 16. do 18. ure in vsako nedeljo od 9. do 11. ure;
- da vam nabavi v najkrajšem času potni list z vizumi;
- da organizira avtobusne izlete doma in v tujini;
- da vam nudi vse turistične informacije.

JOŽETA HAINZA NIVEČ

12. septembra letos smo se na Zalah poslovili od velenjskega rojaka, profesorja in ravnatelja Višje pedagoške šole v Ljubljani, tovariša Jožeta Hainza. Bil je sin velenjskega rudarja in je preživel mladost v rudarski koloniji v Pesjem. Proletarsko poreklo mu je vtisnilo pečat za vse življenje. Pripadal je tisti prdvojni napredni mladini Saleške doline, ki je dala heroje Mravljaka, Rocka in Kajuha. Takratna kmečka in delavska mladina ni imela dostopa do srednjih in visokih šol, vendar je vladajoča plast skušala pomlajevati svoj naraščaj tudi z nadarjenimi delavskimi in kmečkimi sinovi. Tako se je tudi za Jožeta Hainza zanimal škalski dekan ter posredoval njegov sprejem v katoliški dijaški internat v Mariboru. Toda mladi gimnazijec je preživel svoje počitnice sredi velenjske delavske mladine ter je že zgodaj začel razmišljati o družbenih nasprotjih, ki jih je videl na lastne oči in v svojem najožjem okolju. Že na klasični gimnaziji se je pokazal za napredno akademsko mladino, ki je pod vplivom Lampreta, Šmona, Brileja, Vesenjaka in drugih začela marljivo študirati marksistično literaturo. Doma pa je sodeloval pri raznih akcijah revolucionarne mladine ter naprednih delavcev Saleške doline. Ni čudno, da je tudi na univerzi bil v prvih vrstah napredne mladine in da si je izbral za svojo stroko realen predmet, zgodovino. Težko se je prebijal skozi nadaljnja študentovska leta, kajti v stari Jugoslaviji so dobili valji štipendije samo režimovci, liberalci ali klerikalci. Za napredne študente se je zanimala samo policija. Prav tako ni bilo po diplomih izledov za službo in takratna perspektiva za naprednega intelektualca je bila brezposelnost. Ko je Jožetu Hainzu tik pred izbruhom zadnje vojne uspelo dobiti prvo službo kot pripravnik na Rakeku, je imel prvikrat priliko, svoje bogato znanje, ki mu ga ni dala samo šola, temveč mu ga je skovalo tudi življenje, posredovati mladini. Vendar tudi njemu ni bilo prihranjeno preganjanje okupatorja ter pekel fašističnih ječ, ko je v okupiranem Zagrebu kot funkcionar Osvobodilne fronte vodil ilegalno delo med Slovenci. Kot talec, obsojen na smrt, je za las ušel ustaškim vislicam. Vključno temu, da mu je trpljenje v ustaških ječah zrahljalo zdravje, se je takoj po osvoboditvi z vso, njemu lastno temeljito, lotil dela v svoji stroki. Neumoren pa je bil tudi kot družbeni delavec. Po krajšem pedagoškem udejstvovanju v Celju, Vojniku in Trbovljah, je bil poklican v Ljubljano, kjer je kmalu zavzel med prosvetnimi delavci eno vodilnih mest. Poverjena mu je bila

zahtevna naloga, da kot ravnatelj novo usatanovljene višje pedagoške šole s svojimi sodelavci vzgoji čimprej in čimveč dobrih učiteljev in pedagogov, to je tistega prosvetnega kadra, ki ga je bilo takrat zelo malo in ki ga še danes na naših šolah primanjkuje. Višja pedagoška šola je bila nov tip šole, brez izkušenj in tradicije, a takšno je zahtevala nova socialistična stvarnost in nove ogromne potrebe v prosveti. Osebnost Jožeta Hainza, njegove organizacijske sposobnosti, nakopičeno izkustvo, solidno znanje ter predano in zagrizeno delo tega skromnega socialističnega izobraženca je dalo ustanovi, edini te vrste v Sloveniji, trajen sloves prvovrstnega vzgojnega zavoda, ki je v petnajstletnem obstoju dal našim šolam veliko število izvrstnih vzgojiteljev.

Profesor in direktor Jože Hainz je žrtvoval ves svoj čas in vso svojo energijo ustanovi, ki jo je vodil. Ni poznal počitka in oddiha. Opravljal je tudi naloge prosvetnega inšpektorja. Plodno je deloval na svojem ožjem znanstvenem področju kot priznan strokovnjak. Sodeloval je vzveznih in mednarodnih strokovnih sestankih. Se več kotvoda in strokovnjak pa je pomenil svoji ustanovi kot človek in kot idealni vzgojitelj in prijatelj mladine. Ostal je vedno mlad, kajti njegovo srce je bilo polno razumevanja in dobrote za vsakogar in utripalo v istem taktu z mladimi ljudmi, kar so njegovi dijaki ter sodelavci vedno čutili. Toda njegovo fizično srce ni več vzdržalo vseh naporov. Zadnjih nekaj let ga je začela meriti bolezen. Hotel jo je prikriti. Ni mogel stati ob strani in ni maral kapitulirati. Preveč načrtoval je še hotel uresničiti in tako je dobesedno do zadnjega diha vztrajal na svojem delovnem položaju. Ni več mogel pohiteti na Smrekovec, ki ga je nekdan tako rad obiskoval, obhajal ga je od daleč samo s pogledom, ko je kdajkrat letos poleti obiskal svoje Velenje. Smrt ga je ugrabila sredi najplodovitejše moške dobe, ko je hotel še mnogo dati kot strokovnjak, pedagog in kot socialistični intelektualac v najboljšem pomenu besede. Vsi pa, ki so imeli srečo, uživati čudovito tovarštvo in prijateljstvo Jožeta Hainza, njegovega toplega človeškega lika ne bodo nikoli pozabili.

I. C.

OPOMBA UREDNIŠTVA:

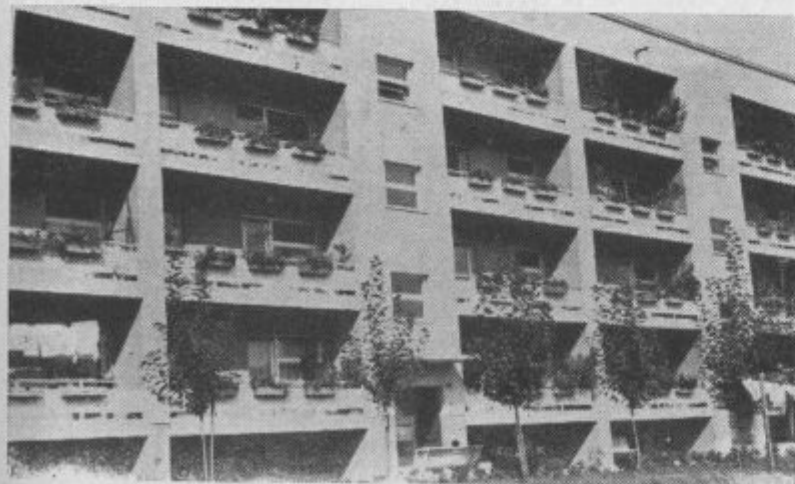
V celoti objavljamo sestavek o našem neumornem rojaku, ki nam ga je poslal primarij bolnišnice v Topolšici dr. Cestnik Ivan.

Knjiga - učiteljica življenja

Knjižnica v Velenju obvešča cenjene bravce, da je s 1. septembrom spet začela redno poslovati. Odprta je vsak dan, razen sobote in nedelje in sicer v ponedeljek, sredo in petek od 14. do 16. ure, v torek in četrtek pa od 8. do 12. ure v prostorih delavske univerze.

Knjižnico smo obogatili z novimi knjigami in razpolagamo že s prav lepo izbiro knjig.

Vabljeni!

Kako prijetno je pogledati lepo urejen stanovanjski blok na Jenkovi cesti. Zal je tudi tu pravi kontrast vseh lepo urejenih balkonov, balkon s perilom. Le kdaj bodo vrvi in perilo našli svoje pravo mesto?!

KULTURA POD ŠOTORI

Otroško igrišče se bo gradilo samo od sebe

Mnogo se je že v našem časopisu pisalo o kulturi. Na najrazličnejše načine je bila že obdelana in prikazana: »To je kulturno...«, »To ni kulturno...«. »To je daleč od kulture... in še in še! Danes se bomo spet pridružili mnenju tistega, ki je napisal, da je to daleč od kulture.

Velenje je res, brez pretiravanja, eno najlepših mest v naši domovini. Zal pa, če bomo tako delali še naprej, bo naše mesto, čisto po pravici dobilo še en, prav nič lep prizvok — zanemareno mesto.

Koliko truda je bilo v gradnji Velenja, koliko udarniških ur smo žrtvovali, da smo popestrili stavbe z zelenicami in parki. Kako skrbno smo znali to, kar smo s skupnimi naporii pridobili, paziti in negovati. Danes pa... skoraj bi rekel, mirno gledamo, kako se otroci podijo za žogami kar po zelenicah, kako postavljajo šotore iz starih umazanih cunj kar pred bloki na tratah, kako je okoli naših stavb polno smeti, kako si nekateri skrajšajo pot in si napravijo »kozjo« stezico itd. Morda tu in tam ostro ošvrknemo paznika, ki si prizadeva, da bi dopovedal nadobudni mladeži, da ni prav, ker tepta travo. Vse to gledamo in dopuščamo, da se s tem teptajo vsi naši naporii, vse naše zasluge, vse naše delo, ki

ki so obenem prijavljeni tudi sodniku za prekrške. To po samo s kraticami, drugič pa kar s celim imenom in to z debelimi črkami. To sicer ne bo nobenemu prizadetih v ponos, zaleglo pa bo morda le.

Pred blokom Šlandrova 14 so si otroci na travi napravili šotore iz starih strganih odevi. Skačejo po mili volji po travi in teptajo zelenico. Ko se jim paznik približa, ga psujejo in kričijo nad njim. Kako ne, saj imajo veliko zaslonbo pri P. A., hišnici tega bloka.

Tudi pred blokom Kajuhova 10 so si otroci postavili šotore, oziroma pasje koče. Skačejo po travi in brecajo žogo, pa čeprav je otroško igrišče oddaljeno komaj kakih 50 m. Ne, zakaj tja, če pa po prepovedanem bolj prijetno skačejo. Nič huđega. Predsednik hišnega sveta O. F. to mirno gleda in se je pazniku, ki je bil

hišnega sveta U. A. je nem in gluh za razna opozorila in prigo-varjanja. Še bolj gluhe pa so matere v tem bloku, saj paznika sploh ne slišijo. Verjetno se jim zdi pod čast, da bi reagirale na paznikove besede.

Čisto nič ne pretiravamo, če pograjamo vse stanovalce hiš Zidanškove 1 do 9. Okolico imajo tako zanemareno, da res ne veš, kdo prebiva v njej.

Petindesetorček ter poslopje »Na-ma« pa sta tudi poglavje zase. Papir, cunje, smeti, vse, kar hočeš, lahko dobiš in vidiš tam po tleh. Če paznik opozori na smeti, oziroma papir, ki leži vsevprek, se takoj usuje ploha psov kakšne »kulturne gospe«: »Kar poberi si ga, če si ga želiš...« Sploh imajo v tem bloku ženske mili glas, še bolj pa lepe besede. Z nekega okna je na ves glas zavpila ženska: »Prekleta velenjska diktatura! Zelo bedasta psovka pazniku, ki skrbi, da bi ne bil okoli hiše tak svinjak kot je. Kaže, da si tista oseba ni dobro na jasnem, kaj pomeni beseda diktatura. Tudi ne vem, kakšne korajže ni pokazala, saj je zavreščala za priprtimi oknom in se potem takoj skrila. Če imaš kaj poštenega povedati, se ti pa resni treba skrivati. Seveda, če psuješ, je pa res bolje, da se ne prikažeš. Zelo primitivno!

Hartmanov blok št. 2 je tudi po svoje zelo zanimiv. Papirja dobiš tam okoli toliko, da bi skoraj lahko odprl papirnico. Na opozorilo pa samo kratek skomig z rameni. Tudi tu otroci junaško tlačijo travo, mamice pa jih občeđujejo z balkonov. Ne skačejo samo po travi, temveč tudi po gredi pred oknom »Bifeja«, ki ki se še ni niti dobra zarasla. Sicer pa skrbijo za to travico tudi lastniki avtomobilov, ki svoje vozove večkrat nespretno parkirajo...

Prav nič se ne čudite naslovu, saj so trdno prepričani skoraj vsi Velenčani, da se bo otroško igrišče pričelo graditi samo od sebe. V Velenju stanuje samo od Pake proti centru, vključno s centrom, okoli 388 družin z enim ali več otroki. Vsi trdovratno sprašujejo, kdaj bo otroško igrišče, ali bodo res njihovi malčki prej zrasli, kot bo v Velenju rešen ta problem. Tudi stanovanjska skupnost čaka, da bo kdo kaj ukrenil. Poleg tega so seveda tu še razne politične organizacije, ki jim je pa žal, kaj malo mar za otroško igrišče. Končno pa res ne moremo zameriti niti predsednikom hišnih svetov, niti predsednikom raznih organizacij, kajti vsi potrpežljivo čakajo, kdaj bo pričel rudnik z akcijo. Morda pa bo le kdo, ki bo zgrabil za lopato, samo, da tokrat ne bo to rudnik.

Gledajte si

KINO

- Od 26. do 27. septembra:
»NIKOLI V NEDELJO«,
grški film
- Od 29. 9. do 1. oktobra:
»FRANČISKA«,
ameriški film
- Od 3. do 4. oktobra:
»NE BOŠ UBIJAL«,
domači film
- Od 6. do 8. oktobra:
»OD PEKLA DO TEKSASA«,
ameriški barvni film
- Od 10. do 11. oktobra:
»TI LOVIŠ«,
domači film
- Od 13. do 15. oktobra:
»SENSO«,
italijanski barvni film

OBIŠČITE

VELIKO KOTALKARSKO
REVIJO!

Ne samo pred blokom Šaleška 22, kjer najdete vse polno papirja, smeti, tudi pred sosednjimi bloki ni dosti boljše. Je mar to v okras?

smo ga žrtvovali za lep, čist in kulturn izgled našega kraja.

Se vam ne zdi, tovariši, da smo šli v svoji popustljivosti predaleč. Če se bomo le malo zamislili, bomo prav lahko dopovedali otroku, da je cesta dovolj široka in mu ni treba iti po travi. Sosedo bomo opozorili, da ne bo prav nič hitreje prišla do trgovine, če bo hodila po »svoji« potehi, otrokom bomo rekli, da so šotori, oziroma koče za pse, in ne za kulturne ljudi itd. Skratka postali bomo budni nad našo skupno lastnino, ki je nismo dobili za stonj, preko noči. Spet bomo ponosno pokazali željnemu obiskovavcu naš kraj.

—0—

Ker so o tem že govorili in pisali, ter opozarjali, morda res ne bo odveč, če omenimo nekaj najhujših kršiteljev reda v Velenju,

popolnoma nemočen, smejal z bloka. O tem ali je njegov smeh kulturn in upravičen, pa presodite sami.

Kaže, da so šotori v Velenju postala prava manija. Saj so se pojavili vsevprek. Pred stanovanjskim blokom Jenkova 14 ga tudi imajo. Ko je prišel paznik mimo in opozoril otroke, naj pospravijo »šotore« in ne skačejo po travi se je zanje potegnil predsednik hišnega sveta tega bloka F. J. in zavpil: »Otroci nikamor!«, paznika pa surovo nagnal. Zelo kulturno!?

Nebotičnik je ponos velenjske arhitekture. Zal samo zgradba! Otroci se podijo okrog kot za stavo, kopljejo jame, se lovijo po travi in tako naprej. Predsednik

Bujno cvetje na oknih občinskega bloka je res lahko vsem za vzgled. Le kaj pravijo k temu občinski možje!

Zamenjajte mi stanovanje

Pred nekaj dnevi se je zglasila pri stanovanjskem referentu RLV Albina Z. iz Tomšičeve ulice 22, žena polkvalificiranega rudarja Franca Z.

Presenečenemu referentu je začela tožiti, kako neprimerno stanovanje ji je bilo dodeljeno. Zato bi želela, da se ji dodeli »primeren« stanovanje s toplovodom. Stanovanje v IV. nadstropju desetorčka v Tomšičevi 22 je dvosobno s popolnim komfortom, zgrajeno leta 1958. Sedem stanovanj v tej stavbi je last ObLO Šoštanj, tri stanovanja pa so last Rudnika lignita Velenje.

Stanovanjska komisija pri RLV je verjetno zaradi osebne nenaklonjenosti stanovanjskega referenta izbrala prav družino Z. za »žrtev« in ji dodelila to strašno stanovanje. Albina Z. je od sostanovavcev zvedela, da dimnik »ne vleče« dobro (čeprav sama po lastni izjavi še ni poizkusila zakuriti). Tudi streha je že puščala. Zato so ji morali strop v kuhinji prebeliti, streho, odnosno teraso, so pa popravili. Vkljub temu v tem stanovanju ne more vzdržati. Mar naj ona pri svojih 26 letih starosti nosi kurjavo iz kleti v IV. nadstropje, ko pa marsikomu v Velenju tega ni potrebno. Zakaj so njej dodelili za tričlansko družino dvosobno stanovanje, saj bi bilo zadosti prav majčkeno s toplovodom, pa bi ji ne bilo treba nositi kurjave in pospravljati kar dveh sob. Saj ima drugega dela zadosti s svojo tričlansko družino, to je z možem in njenim 6 letnim sinom. Te in še mnoge stvari je »vrgla v obraz« referentu, kateremu so stranke, ki so nekaj časa pred vrati pisarne čakale skupaj z njo, povedale, kako se je

Albina Z. hvalila: »Za danes sem se pa dobro pripravila, da mu povem, kar mu gre.«

Kaj mislite, stanovavci novega Velenja in kaj mislite, rudarji, ki imate vložene prošnje za stanovanje in nestrno pričakujete dodelitve? Ali je res storjena krivica, da smo tov. Z. in družini dodelili dvosobno komfortno stanovanje v desetorčku? Enakih stanovanj je v Velenju v 9 desetorčkih, ki nimajo toplovida še 90 in prav vsi so v njih zadovoljni, še več je pa takih, ki si takšna stanovanja želijo.

Tovariši rudarji, ki stanujete z enako ali večjo družino v malem enosobnem stanovanju v 55-torčkih v pritličju ali v malih garsonjerah v V. nadstropjih tudi brez toplovida, ponudite tov. Z. zamenjavo stanovanja, mogoče pa jo bo kdo lahko »osrečil« in popravil krivico, ki so jo povzročili organi, ki razdeljujejo in dodeljujejo stanovanja.

Franc Z. se je zaposlil v Rudniku lignita Velenje leta 1959 kot nekvalificiran delavec. Leta 1961 je opravil izpit za učnega kopača. Poročil se je v oktobru 1960. Februarja 1962 pa se je že vselil v omenjeno dvosobno stanovanje, ker je dobil pri delu prav dobro oceno. Ko je čakal 15 mesecev na stanovanje, je živel na domu žene v okolici Velenja. Starši, srednji kmetje, so jima odredili podstrešno sobico. Če so imeli v njej toplovod, ne vemo. Vemo pa to, da sta si napeljala dimno cev kar skozi okno in da se s slabim dimnikom nista prav nič ubadala. Le zakaj smo jim pripravili toliko težav! Mar jih ne bi pustili v miru tam, kjer jih pridobitve civilizacije ne bi toliko vznemirjale!

PREGLED NESREČ PRI DELU V AVGUSTU 1962

PO OBRATIH	Povprečno število zaposlenih	Lahke nesreče	Težke nesreče	Smrtne nesreče	Skupaj vseh nesreč	Izpad delovnih dni
JAMA VZHOD	1479	35	5	—	40	810
JAMA-ZAHOD	450	13	3	4	20	303
KLASIRNICA	159	—	—	—	—	—
ELEKTROSTROJNI	157	3	—	—	3	38
ZUNANJI OBRAT	246	1	—	—	1	58
AVTOPARK	51	1	—	—	1	4
GRADBENI OBRAT	243	1	—	—	1	9
DIREKCIJA	149	—	—	—	—	—
IRS	126	2	—	—	2	3
EFE	67	1	—	—	1	6
SKUPAJ:	3127	57	8	4	69	1236

PREGLED NESREČ NA POTI NA DELO IN Z NJEGA V AVGUSTU:

Skupaj za celo podjetje	Lahke nesreče	Težke nesreče	Smrtne nesreče	Skupaj	Izpad del. dni
Nesreče na poti na delo:	2	—	—	8	

V MESECU SEPTEMBRU SO BILI SPREJETI PRI RUDNIKU LIGNITA VELENJE NASLEDNJI:

V jamo:

Kotnik Jože, kvalificiran kopač; Zager Anton, strojni ključavničar; Kočnik Karl, nakladalec; Slatinšek Jože, rudarski tehnik; Jeseničnik Edvard, nakladalec; Fric Franc, nakladalec in Hren Leopold, nakladalec.

V klasirnico:

Beovič Ante, delavec; Znidar Karl, delavec in Fece Valter, delavec.

V IRS:

Slokan Franc, kovinostrugar mojster in Strozak Andrej, mojster.

Elektrostrojni obrat:

Salej Ignac, strojni ključavničar in Zevart Anton, višji strojni tehnik.

Zunanji obrati:

Dobovičnik Franc, delavec.

V MESECU SEPTEMBRU SO ODŠLI IZ PODJETJA:

Zula Franc, sporazumno; Kos Franc, v šolo; Cindrič Ivan, dal redno odpoved; Čretnik Jože, samovoljno; Hudohmet Ivka, pogodbeno; Marzel Jože, samovoljno; Mohorič Ivan, samovoljno; Pribičnik Franc, samovoljno; Vukelič Mato, dal redno odpoved; Založnik Filip, samovoljno; Zlomislil Mirko, sporazumno.

V JLA:

Juvan Anton, Avberšek Franc, Pšeničnik Leopold, Zajc Ivan, Hren Jože.

V pokoj so odšli:

Hriberšek Anton, kopač-instruktor v IRS, Pintarič Nikola, kvalificiran zidar, Glušič Anton, kvalificiran kopač, Rebernik Alojz, poslovodja meh. delavnice, Stagoj Metod, učni kopač, Čas Jože, kopač, invalidsko upokojen.

Umrli so:

Kaligaro Ivan, zunanji delavec in Oprešnik Maks, kopač instruktor v IRS.

Neupravičeno so manjkali na delu v avgustu naslednji:

Jama vzhod:

90 etaža

Gril Mirko, 1 dan; Lesjak Herman, 1 dan; Klančnik Vlado, 1 dan; Turk Ivan, 2 dneva; Tratnik Ivan, 2 dneva; Boček Franc 1 dan; Vizovišek Viktor, 1 dan in Anžej Andrej, 1 dan.

100 in 107 etaža

Oven Miha, 1 dan.

Glavni prevoz

Pogladič Herman, 1 dan.

80 etaža

Mrzelj Jože, 1 dan; Chromy Fer-

do, 1 dan; Peterlin Jože, 1 dan in Črep Ivan, 1 dan.

91 etaža

Založnik Filip, 5 dni; Rihter Andrej, 1 dan; Čretnik Jože, 5 dni; Slatinšek Jože, 1 dan; Breznikar Marjan, 1 dan; Droč Anton, 1 dan; Založnik Filip, 2 dneva; Krevselj Franc, 1 dan; Špegel Stane, 1 dan; Horvat Ivan, 1 dan; Juraj Jože, 1 dan in Založnik Filip, 1 dan.

Jama zahod:

Merc Janko, 1 dan; Borovnik Jože, 1 dan; Rednak Martin, 1 dan; Meh Ivan, 1 dan.

Take in podobne slike naj za vselej izginejo, ker prav nič ne krasi Velenje

Skrozi vihar

TEKAVEC JOŽE

(Nadaljevanje)

»Dobro je«, v petek zvečer boste prinesli k Sv. Urhu. Tja pridemo mi z našo četo in bomo hrano odnesli, je rekel Ahac.

»Drži«, so mu vsi hkrati odgovorili. »V petek zvečer ob deveti uri pri Sv. Urhu.«

Ahac se je obrnil k Dušanu in dejal: »Sedaj stopiva še v Cajnarje in Kožljek, da se tudi tam pogovorimo za isti dan.« Popravila sta si bombe za pasom, vrgla puške čez ramo, pozdravila z borbenim pozdravom — Smrt fašizmu, svobodo narodu — odprla vrata in izginila v temi.

Naslednjega dne so Lojze, Jože in Pepe posamezno hodili k kmetom in zbirali hrano. Seveda so morali pri tem delu precej poudarjati in prikazovati potrebo borbe ter trkati na nacionalno zavest. Nekateri kmetje so dali kruh, drugi mast, tretji moko in tako dalje. V trgovini pri Turku so do-

bili makarone, mast, sladkor, riž, slanino, moko itd.

V petek so imeli že vse zbrano in shranjeno v Lojzetovi sobi. Ker se je do takrat tudi Andrejcev Lojze vrnil iz Ljubljane, so opoldne prišli skupaj, da bi se dokončno dogovorili, kako bodo hrano odnesli. Zbrane so imeli toliko, da je niso mogli sami odnesti. Zato je Lojze rekel: »Ker ne bomo mogli vsega odnesti, naj nekaj hrane ostane, da jim jo drugi dostavimo, ali pa bodo sami prišli po njo v Ravnik. Odnesli jo bomo, kar največ bomo mogli, druga naj ostane v rezervi.«

»Kdaj bomo šli?«, je vprašal Pepe.

»Čim se bo stemnilo, ker bomo precej dolgo hodili zaradi breme, ki ga bomo nosili«, je odgovoril Lojze in še poudaril: »Če greš prazen do Sv. Urha, boš eno uro hodil, oziroma pešal. Ker pa bomo temeljito obloženi, bomo hodili skoraj dve uri.«

»Jaz grem domov, ker imam

delo,« se je oglasil Pepe. »Tako po večerji pridem z nahrbtnikom, da si naložim in ko se bo stemnilo, bomo odšli.« Medtem je odprl vrata in pozdravil: »Nasvidenje!«

»Nasvidenje!«, so mu vsi trije hkrati odgovorili ter gledali za njim, kako je s hitrimi koraki stopal prot domu.

Ko se je stemnilo, so vsi štirje napolnili nahrbtnike in se pripravili za odhod. Gledali so po vasi, če je prosta tista smer, v katero morajo oditi, da ne bi koga srečali. Če bi jih kdo opazil, bi bilo zanje lahko usodno. V pričanju, da je vse mirno in prosto, so hitri koraki drug za drugim stopali proti potoku. Ko so prišli do potoka, so razmišljali, kako bi ga preskočili, ker jih je ovirala teža na hrbtu. Res je, da potok ni bil širok, vendar so precej časa hodili ob njem, da so dobili primeren prostor, na katerem so ga lahko preskočili. S hitrimi koraki so nadaljevali pot

in se vzpenjali proti vasi Zavrh. Znoj jim je curkjal po čelu, hrbti pa so jim bili premočeni od teže nahrbtnikov. Na obronku gozda se je Pepe ustavil in spregovoril:

»Ali se ne bi malo ustavili, da se nekoliko odpočijemo?« Lojze je odgovoril:

»Pa se malo vsedimo.« Tudi ostala sta se s tem strinjala. Sedli so na tla in si popustili jermenje, da so se jim hrbti lahko malo ohladili. Pepe si je obrisal znoj s čela in rekel:

»Hudičeva je za partizane, Nosi jo tako, da so jim ramena oguljena. Kadar pa so najbolj potrebni počitka, jih napadejo Italijani in se morajo boriti s hudiči.« Ponovno si je obrisal čelo in rekel:

»Vraže je to človeško življenje.«

Nekaj časa so bili vsi tihi. Potem je spregovoril Jože: »Rado veden sem, koliko hrane bo nočoj prinesene? Kaj bodo prinesli tovariši od Cajnarjev?«

Lojze mu je odgovoril: »Če bodo tudi drugi tako težko prinesli, bo četa za nekaj časa preskrbljena.«

»Kako bo pozimi?« se je zaskrbljenim glasom oglasil Pepe.

»Morda pa bo do zime že konec vojske,« je smeje se odvrnil Jože.

BILI SMO V FOHNSDORFU

Morda mi bo uspelo, da s pisano besedo izrazim občutke in vtise z nedavnega obiska v Avstriji od 18. do 20. avgusta.

Morda se kdo še spominja, da je bila letos spomladi neka tuja godba na pihala pri nas v Velenju. No, ta godba je iz Fohnsdorfa v Avstriji in je v teh dneh praznovala svojo 100-letnico obstoja. Kar častitljiva doba, mar ne? Kot edini jugoslovanski gost na slovesnosti smo bili vabljeni mi — velenjska rudarska godba. Vabilo smo sprejeli, pa smo zaradi tega redno in vsakodnevno vadili. Tem vajah bi sicer lahko rekli, da so bile trde in naporne študij. Saj smo hoteli biti vreden zastopnik. Vse to je sedaj že za nami. Ostal je le še svetel spomin na uspeh našega nastopa, ki pa je bil v toliki meri res — da skoro nepričakovano. Da pa smo lahko doživeli vse to, je vsekakor zasluha v veliki meri vseh tistih merodajnih, ki so nam omogočili razne olajšave in potovanje nasploh. Mi smo jim za vse to tudi hvaležni.

Torej na pot smo odšli 18. t. m. okrog 6. ure zjutraj preko Slovenjgradca na Dravograd, kjer smo se v gostišču pri »Ančki« malce založili in že smo bili na meji. Naši cariniki so kar prijazni fantje, pa so bile uradne formalnosti kar hitro opravljene. Njim v čast in domovini za krajše slovo smo še urezali nekaj udarnih. Še nekaj deset metrov in že nas je pozdravil rahel dež pa tudi prvi »Gut morgen«. Tudi tu je bilo kar hitro opravljeno. Voščili so nam srečno pot. Tako smo nadaljevali pot po Koroški z mešanimi občutki in mislili na sprejem. Pa še to in ono. Vedeli smo, da je odvisno vse od sprejema. Nekaj časa smo se peljali po cesti, ki je v izgradnji. Zato vožnja ni bila kar nič udobna. K sreči smo bili kmalu na asfaltu.

Vožnja bi bila precej enolična,

OJ TRIGLAV

da nam ni potovodja Reter pripovedoval o raznih znamenitostih teh krajev. Tako smo tudi videli zgodovinski knežji stol, na katerem so naši predniki ustoličevali slovenske kneze. Prav po vzorcu vremena smo se precej kislih obrazov pripeljali v Celovec. Mesto že samo vzbuja častitljivo starost. Ima lepo lego in tudi sicer je že na prvi pogled privlačno. V mestu smo se zadržali približno 2 uri. Imeli smo smolo, saj je kar precej deževalo. Malce smo razmišljali, kako bi napravili, pa nas je le radovednost premagala, da smo se razkropili po bližnji okolici. Tudi med smo iskali, ki se v tujini baje sam cedi. Na žalost pa nismo našli. — Morda smo imeli premalo časa? Tudi naša trojka se je podala vsak s približno 130 šilingi v žepu na lov za spominki. Toda prelahke žepe smo imeli tudi za to. Zamenjali smo še nekaj dinarjev, in se tolažili, da bomo pač v Fohnsdorfu kaj dobili. Tja smo pač bili namenjeni v goste. Navajeni smo

namreč, da pri nas ni slavnosti brez raznih kramarjev.

Ogledali smo si še Vrbsko jezero, ki je res lahko eno največjih in najlepših jezer. Pa mu pridajmo še morda eno najdražjih kot naše Blejsko. Presenečeni pa smo bili, ko smo pri nekem uličnem prodajavcu kupili 4 razglednice z znamkami. To smo mu razlagali v polomljeni nemščini. Pa nas močakar prekine, rekoč: »Kar slovensk me pobarajte... Takšni slučajji so bili vse pogostejši, pa še cena štirih razglednic in znamk 14 šilingov. Mi bi rekli 392 din, poceni, kaj ne? Tudi to nas je presenetilo, da je vsaka malo boljše gostilna že hotel. Samo nesnaga je v njihovih lokalih tuja! Vino pijejo le po osminkah. Pa se jim je zato tudi čudno zdelo, ko smo naročevali po 2 deci. Cene pa so v raznih lokalih različne, pa stane 2 deci od 7 do 20 šilingov. To bi bilo 196 do 560 dinarjev. Že smo zapustili Vrbsko jezero. Tudi sonce je že posijalo tako, da so se

tudi nam zjasnila lica.

Pripeljali smo se v Fohnsdorf s precejšnjo zamudo, ki jim je seveda povzročila precej skrbi. Domača rudarska godba nam je zagrnila v pozdrav, pa tudi naši »Godbeniki pojo«, skladba kapelnika Marina, je zadonela in — prvi aplavz, kakršnih doma nismo vajeni, je bil tu. Lahko rečem, da je bil sprejem nad vse toplej in prijeten. Takoj sta nam bila dodeljena spremljevalec in tolmač z nalogo, oskrbeti nam bivanje, kar najbolj ugodno. Tudi to jim je popolnoma uspelo.

Kakšen je Fohnsdorf: je precej velik rudarski kraj, sicer malce razvlečen, toda kljub temu kar lep. Kakršnega globljega vtisa o tem kraju ni, ker smo bili tu le malo časa prosti. Hranili smo se in prenočevali v Jaudenburgu, mestu, ki mi je ostal v najlepšem spominu. Tu smo se najdalje zadrževali. Je čedno mesto, ki leži na majhni vzpetini. Je polno zgodovinskih spomenikov, okusno opremljenih lokalov in parkov.

Bližal se je večer in z njim naš promenadni koncert v Zeltwegu, mestecu, oddaljenem nekaj kilometrov od Fohnsdorfa. Tudi tu nas je pozdravila domača godba (pravijo, da ima v Avstriji vsaka malce večja vas svojo pihalno godbo). Ljudi je bilo toliko zbranih, da smo si komaj utrli pot na odrejeno mesto za koncert. Ti ljudje pa niso samo prijazni, ampak imajo še to lastnost, da so tudi potrpežljivi. Zamudili smo kar precej, pa so nas kljub temu tako pristrčno pozdravili. Zato je bilo tudi naše razpoloženje najboljše. V programskem delu se je navdušenje stopnjevalo od točke do točke, saj so si dajali duška ne le s ploskanjem, ampak so se razlegali, rekel bi, skoraj huzarski kriki in vpitje »Jugoslave, Völan, tudi klici Slovenci — domovina naša!« niso bili redki. Največjega aplavza so pa bile deležne korač-

Velenjski godbeniki v Fohnsdorfu, kjer jih domačini pozdravljajo

»Bo hudiča konec,« mu je odvrnil Lojze. »Saj veš, kaj je zadnjič Primož govoril. Meni se zdi, da bomo šele začeli čutiti vojsko, saj dosedaj je dejansko še nismo občutili. Če smo bili nekajkrat na sestanku, ne moremo trditi, da smo s tem ne vem koliko naredili. Vojsko boš občutil takrat, ko se boš sam tolkel s puško v roki pri Italijanom. Ne pa tako kot sedaj, ko jo samo od daleč opazuješ in čakaš na konec.«

Bomo šli?», je vprašal Jože. »Pa pojdemo,« mu je odvrnil Pepe, »se bomo pa čez nekaj časa spet ustavili in malo odpočili.« Dvignili so se. Jermenje nahrbtnikov se je nategnilo, teža je pritisnila na skrivljene hrbte. Počasi in brez razgovora so se drug za drugim vzpenjali navkreber. Preden so prišli do Zavrha, so se ustavili in prisluškovali, če je mogoče kdo zunaj, ki bi jih lahko opazil. Ko so ugotovili, da ni nikogar, se je Lojze oglašil: »Pojdimo še do gozda, saj ni dalje kot še kakih 300 metrov, tam si bomo zopet malo odpočili, saj imamo še veliko časa in bomo morali na dogovorjenem mestu itak čakati.« »Res je, kar hitro stopimo,« se je oglašil Jože.

(Se nadaljuje)

Rudarji so nam lahko za vzgled... jih!

Lepo urejeni balkoni so vsaki stavbi v okras in ponos. Tega se zavedajo rudarske družine, ki stanujejo v petorčku Kajuhova št 11. To so družine: Lončar, Rebolj, Oštir, Miletič in Slapnik.

NAJ NE BO VELENJCANA, KI SE NE BI 1. OKTOBRA UDELEŽIL SPREJEMA VI-SOKEGA OBISKA TOVARISA TITA IN TOVARISA BREŽNJEVA PRED KULTURNIM DOMOM!

Generali JLA v Velenju

V petek, dne 21. 9. 1962 so obiskali rudnik lignita Velenje generali JLA tov. Pogljajen Franc, Juvanovič Mirko, Balant Rade in Klent Pero. Zanimali so se za izgradnjo Velenja, gospodarstvo rudnika in si ogledali tudi nekaj delovišč v jami.

Volk

Opomba uredništva

O obisku naše rudarske godbe v Fohnsdorfu smo dobili dva sestavka. Ker oba avtorja opisujeta nastop godbe na različen način, smo v prejšnji številki objavili enega, v tej pa objavljamo drugega.

MOJ DOM...

nice s petjem. Vsi vemo, da je skladatelj le-teh naš kapelnik sam. Škoda, da nismo Slovenci tako hvaležna in navdušena publika. Po programu so nas pogostili. Mi smo si pač dajali duška s petjem, saj se je morda komu naša razigranost zdela čudna. Svečan sprejem vseh sodelujočih godb je bil v nedeljo zjutraj v Fohnsdorfu. Naša je bila takoj za celjsko železničarsko. Ta je bila že v sredo v Avstriji in je imela namen, bivati tam še do četrtega. Torej kar cel teden. Sprejemni ceremonij se je precej zavlekel. Pomislite — čez 50 nastopajočih godb, katerih vsaka je zaigrala po eno koračnico! Domača godba pa tudi za vsako godbo eno. Srečo smo imeli, da smo bili med prvimi. Nemogoče je opisati enkratna doživetja, saj to je bila zelo pisana zvrst raznih mogočih in nemogočih uniform. Manjkalo ni kapelniških palic vseh vrst, raznih oprtačev, raznih klobukov, polnih raznovrstnih peres itd. Moraš se nasmehnuti tolikemu kiču in raznovrstnosti raznih godb. Naj omenim eno: črni krog, prepleten po vseh širih s širokimi rdečimi portami in pokrivala, visoki rdeči fesi z dolgimi pavjimi peresi. Tako je minil tudi ta del programa. Šli smo na kosilo. Ob 15. uri se je pa začela parada.

V paradi smo bili uvrščeni kot tretja godba, tudi tokrat takoj za celjsko. Ze med prihajanjem na zborna mesto so se čuli kliči odobravanja. Niti pomislili nismo, kaj bo še sledilo. Čudno se nam je sicer zdelo, zakaj nas čakajoče godbe, mimo katerih smo šli, pozdravljajo kar bolj z »ojej« kliči, ko smo bili do takrat od vseh deležni vse prej kot skromnega aplauza. Jasno nam je postalo tudi to, ko smo prišli na odrejeno mesto in so nas obstopila zala dekleta z rudarskimi čepicami in nas pričela krasiti s cvetjem. Tudi v spremstvo smo dobili

dve čedni. Tako se nam je kapelnik kar nekam pomladil, ko sta mu šle v sprevedu vsaka na eni strani.

Pričela se je parada. To je bil pot več kot tri kilometre dolg.

Ze ko smo se uvrstili v parado, so nas že čakajoče godbe pozdravljale z »bravo« kliči. Seveda nam je okrasitev prej manjkala. Zdaj smo pa bili kot nekakšen potujoč rastlinjak. Vsaka godba tudi ni imela na čelu nosilca transparenta. Gost špalir gledavcev na vsaki strani ceste je navdušeno pozdravljaval vsako skupino. Vendar cvetja in tako gromkih ovacij smo bili deležni edinole mi. Vzklikanje »Jugoslavija« — Slovenci — Velenje ploskanje in vpitje! Z vsem mogočim so si dajali duška, in nam skušali izkazati naklonjenost. Tudi mi smo bili razpaljenih lic in igrali — igrali skoraj brez prestanka. O kakem strunnem koraku ni bilo mogoče govoriti. Vso pot so nas zasipavali s cvetjem, se mešali med nas in nas vedno znova krasili s cvetjem. Brez pretiravanja povem, da je bil vsak del instrumentov, kjer je le bilo mogoče, okrašen. Ubogi naš stari! Vso pot je imel polne roke cvetic. Tudi odzdravljaj je tej množici komaj sproti. Kako so ga kaj bolele roke, ki jih je imel vso pot dvignjene. Menda od navdušenja tega tudi čutil ni. Skratka nismo bili kot urejena godba. Le še kot veseli gostje, ki gredo v svate. Nemogoče se nam je zdelo, da smo že prispeli na prostor, odrejen za miting. Naši »asi« so kar sijali, saj je končno to le naš skupni uspeh.

Slavnostnega dela proslave se je udeležil tudi avstrijski kancler Pitterman. Iz vseh govorov smo sklepali, da cenijo pihalne ansamble bolj kot vse drugo. Saj so smatrali to praznovanje kot praznik cele Stajerske.

Vse godbe so dobile v dar spominske plakete. Naši predstavniki

so pa tudi izročili darilo, t. j. dva albuma, šopek cvetja in simbolično varnostno svetilko v miniaturi. Res lep poklon! V nadaljevanju programa je vsaka godba odigrala na za to odrejenem mestu dve skladbi. V našem programu je bila uvertura »Ružica« in koračnica, ki pa smo jo na željo občinstva zadnji hip zamenjali in uvrstili našo »Rudarsko koračnico« s petjem. Prav ta pa je tudi bila krona uspeha. Viharno navdušenje kar ni hotelo prenehati. Se malce prostega časa nam je ostalo. Ravno dovolj za sklepanje poznanstev. Pomešani smo bili med množico pisanih uniform in se pogovarjali, če drugače ni šlo, tudi z rokami. Pa saj ni manjkalo slovensko govorečih. Debate ob vrčkih piva bi se verjetno vlekle v nedogled. Toda prišel je čas odhoda v Zeltung, kamor nas je povabil direktor tovarne »Alpini« (tovarna rudarske opreme. Imamo tudi precej njihove opreme, med njo stojke štirioglatega profila) na poslovilno večerjo. Še nekaj koračnic in domala solznih oči smo se požaljavljali. Vzklikanje in mahanje v slovo nas je spremljalo vse do roba mesta.

Gostitelj s spremstvom nas je že čakal. Zaigrali smo pozdravno koračnico. Zatem smo odšli v vilo na malico. Celo našega ljutomercana je bilo na pretek. Po večerji so se vrstile zdravice na prijateljstvo, medsebojno sodelovanje. Tudi naši »asi« niso zaostajali za gostitelji. Pri tem jim vsa čast. Kljub temu, da vsi naši predstavniki obvladajo njihov jezik, so nazdravljali po naše. Narodnostni ponos je bil izražen ne v izzivalni, le v nežni obliki. Predstavniki godbe je ob tej priliki tudi dobil za obletnico poroke darilo od avstrijskih predstavnikov. Nam se je pa kar malce zamalo zdelo, da nismo prej zvedeli za to. Prišel je čas slovesa. Tudi ura je bila že pozna, tako da smo kar hitro

morali oditi.

Marsikdo od nas je še imel po nekaj šilingov. Zeleli smo si nabaviti vsaj kakšno škatlico cigaret. Razočarani smo namreč bili, ko smo zvedeli, da od sobote od 12. ure pa do ponedeljka zjutraj ne moreš nič dobiti. Se za razglednice je bila trda. Pri nas je pa to drugače. Ob takih slavnostih je kramarjev čuda veliko. Kaže, da pri nas trgovina bolj cvete.

Ustavili smo se v Lavanthalu. Tu se je pa zgodilo nekaj sedaj nepojasnjenega. Naši fantje so namreč odkrili malo trgovinico, ki je bila pozno zvečer in še v nedeljo odprta. Škoda, da ta sejem, ki se je ustvaril skoraj v trenutku, ni nekdo posnel na trak. To je bilo ogledovanje, barantanja in vsemogočega. Največ zanimanja je bilo razumljivo za vžigalnike. Res bogato izbiro imajo. Tudi dragi niso tako hudo, pač pa lepi. Kar hitro smo se znebili tuje valute, ko smo plačevali. Izbira pa se je zavlekla. Prodajavka je že tudi postala nestrpna in v skrbah, saj globa ne bi bila majhna, če bi prišli žandarji. Smešno je bilo, ko si nazadnje spet nekdo zaželi vžigalnik. Prodajavka ga je tako žalostno pogledala, rekoč: »Več kot stokrat sem jih že pokazala!« Kar mehanično mu je podala škatlo, v kateri so bili. Trgovinico smo domala od vrha do tal pretresli, pa zopet odšli naprej. Kaj kmalu smo bili na meji. Avstrijski kot naši obmejni organi so nas pozne potnike kar na hitro odpustili in že smo prešli Dravograd, Slovenj Gradec. Bližalo se je naše Velenje. Ura je kazala že ponedeljkovo jutro, ko smo se razšli.

Gredoč proti domu, sem razmišljal, da-li bi se izplačalo opisati to doživetje. V kvaliteto sicer dvomim. Odločil sem se pa zato, ker sem prepričan, da je povsod lepo, za nas pa le pod Triglavom najlepše.

V. T.

mesto na lignitu

(Nadaljevanje)

Polji C in D sta se širili proti jugozahodu in zahodu, polje C vzdolž ceste južno od sedanjega Jezera in polje D preko Jezera.

S temi štirimi polji je bil torej zajet svet vzhodno od Skal.

Leta 1888 je zaprosil Lapp za nova štiri jamska polja: jamsko polje cesarja Franca Jožefa I., L in M. 7. februarja se je sestala krajevna komisija in 20. marca 1888 je rudarsko glavarstvo vsa štiri polja odobrilo.

Jamsko polje I je zajelo svet med Staro vasjo in Pesjem med železnico na južni in cesti (kot približno črto) na severni strani. Polja K, L in M so pa prišla na zahodni blok, segajoč proti severu, in so s svoje strani obkrožale Skale.

Po podelitvi osmih jamskih polj je v sredini ostala vrzel, ki je

segala od ceste preko Skal. Lapp je očitno imel nekak respekt pred tem zelo starim naseljem, ki mu je častitljivost razen zgodovine potrjevalo tudi ljudsko pripovedovanje.

Skale so bile namreč sedež prazupnije, ki je spadala v početku v območje oglejskega patriarha in je morda nastala že v X. stoletju. Tudi njihova cerkev je bila stara. Vendar so ji bili gotosko osnovo v XVIII. stoletju prezidali.

Toda zmagala je koristnost nad zgodovinsko sentimentalnostjo, koristnost, ki je Skale morala obsoditi na smrt, čeprav se tega takrat še niso popolnoma zavedali.

Leta 1889 je prosil Lapp za nova štiri jamska polja.

Dne 15. julija 1889 je bila lokalna komisija in 1. novembra

1889 je rudarsko glavarstvo vsa štiri polja odobrilo. Bila so: Jamska polja cesarja Franca Jožefa E, F, G in H. Ta polja so segala od ceste proti severu. Polje E je zajelo pravkar nastali Franc Jožefov izvozni jašek, Plevnovo, Pinatovo in Glinškovo domačijo. Polja F, G in H so se dvigala preko Skal in zajela domačije na pobočju (med njimi Oremuža in Petelinška) ter naselje na planoti vzdolž vrha.

Lappov »Premogovnik Šaleška dolina« je torej dobil veliko območje, kjer se je lahko razvijal: na dvanajstih poljih je obsegal 46 dvojnih in dve enojni meri (poleg tega še manjši osredki, ki je vezal polja iz leta 1887 s tistimi iz leta 1888), ne glede na obe strani, enojni meri v Hrastovcu.

(Nadaljevanje sledi)

MALO ZA SALO

MALO ZA RES

OGLAS

Prodajam svojevrsten patent za zalivanje rož. Obrazložitev: na balkonu imam psa, ki zaliva rože, rože spodnje stranke in včasih priteče tudi še nekaj na balkon v pritličju. Vse ponudbe pošljite na naslov S. N. — deseterček, Velenje pod šifro »praktična žena«.

ZANAŠAJO SE NA DOBRODELNO DRUŠTVO

Ce razbijemo šipo, jo takoj zamenjamo s celo. Vsaj tako delamo po večini! Je pač nesreča, ki nas zelo često obišče. V elektrarniškem bloku je pa drugače. Šipa v vratih je že dlje razbita, pa se nihče ne zmeni, da bi jo zamenjal s celo. Morda se še ni javil »krivec« ali pa stanovavci čakajo, da bo šipo zamenjal kdo od »dobrodelnega društva«.

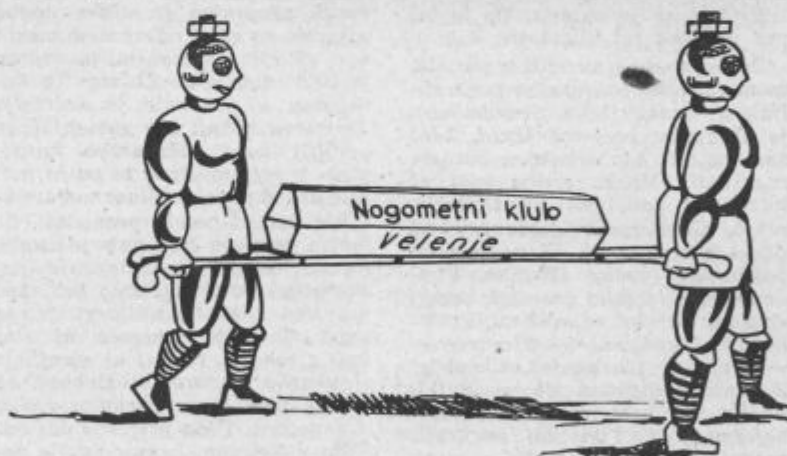
JAVNA ZAHVALA

Stanovavci bloka Šaleška 222 se skupaj s člani LM in »skrbnim ter delovnim« hišnikom najtopleje zahvaljujemo za izdatno darilo v znesku 50 prostovoljnih ur, ki so bile poklonjene za ureditev okolici našega bloka.

Rokometaši v slovenski ligi

Po neuspehu na kvalifikacijah v Slovenj Gradcu, kjer so velenjski rokometarji med štirimi kandidati za slovensko rokometno ligo zasedli zadnje mesto, se jim je zdaj nepričakovano ponudila priložnost da tekmujejo v slovenski ligi. Po sklepu IORSJ je razpadla II. zvezna liga in ker se od slovenskih predstavnikov nihče ni plasiral v višje tekmovalje, je IORSJ sklenil, da se namesto 14 članske enotne lige ustanovita dve deljeni ligi: vzhodna in zahodna. V teh ligah bi tekmovali vsi prejšnji člani, vključno z novimi prvaki.

- mor -

Kako si Janezek predstavlja konec Slovenske nogometne lige...

Brez besed

»RUDAR«, glasilo delovnega kolektiva RLV — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik Jože Tekavec — Tehn. urednik Pavla Zargaj — Ostali člani: Franc Pristovšek, Alojz ing. Diaci, Marjan Sušteršič, Ivan Drev in Vinko Smajs — Izhaja dvakrat mesečno — Tisk Časopisnega podjetja »Celjski tisk«, Celje — cena 20 din.

Velenjski odbojkarji - občinski in okrajni prvaki

V soboto, 22. septembra je bilo v Šoštanju občinsko prvenstvo v odbojki za člane in članice. Naslov občinskega prvaka sta osvojili moška in ženska ekipa STVD Partizan-Rudar Velenje.

Naslednjega dne, 23. septembra pa je bilo v Petrovčah pri Celju okrajno prvenstvo, kjer sta prav tako obe moštvi zasedli prvi mesti.

Posebno zanimivo srečanje je bilo finalno med ekipo iz Gomilkega in Velenjčani, kjer je naša ekipa, kljub podcenjevanju in nešportnem vedenju nasprotnika, zmagala z rezultatom 3:2.

OTVORITEV KOTALKALIŠČA V VELENJU — OTVORITEV KOTALKALIŠČA V VELENJU — OTVORITEV KOTALKALIŠČA V VELENJU

V NEDELJO
7. OKT. 1962
OB 15. URI

REVIJA KOTALKARJEV

NA NOvem KOTALKALIŠČU — NASTOPAJO KOTALKARJI IZ LJUBLJANE

Štev. 16—17 — 29. septembra 1962

OTVORITEV KOTALKALIŠČA V VELENJU

OTVORITEV KOTALKALIŠČA V VELENJU